

Forskrift om innkjøpsregler i forsyningssektorene (vann- og energiforsyning, transport og posttjenester)

Fastsatt ved kgl.res. 7. april 2006 med hjemmel i lov 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser § 11 første ledd. Fremmet av Fornyings- og administrasjonsdepartementet.

DEL I Alminnelige bestemmelser	3
Kapittel 1 Formål og virkeområde	3
§ 1-1 Formål	3
§ 1-2 Hvem som er omfattet av forskriften	3
§ 1-3 Aktiviteter som er omfattet av forskriften	3
§ 1-4 Unntak for visse aktiviteter	3
§ 1-5 Aktivitet i tilknytning til drikkevann	4
§ 1-6 Kontrakter som er omfattet av forskriften	4
§ 1-7 Kontrakter som tildeles tilknyttede foretak	5
§ 1-8 Kontrakter som tildeles av eller til et fellesforetak	5
§ 1-9 Rettighetshavere	5
Kapittel 2 Anvendelsesområde for de ulike bestemmelsene i forskriften	6
§ 2-1 Anvendelsesområde for forskriften	6
§ 2-2 Kontrakter som omfatter flere aktiviteter	6
§ 2-3 Terskelverdier	6
§ 2-4 Beregning av anskaffelsens anslåtte verdi	6
§ 2-5 Blandede kontrakter	7
Kapittel 3 Alminnelige regler	8
§ 3-1 Grunnleggende krav for alle anskaffelser	8
§ 3-2 Taushetsplikt	8
§ 3-3 Bruk av rådgivere ved utarbeidelse av spesifikasjoner	8
§ 3-4 Språkkrav	8
§ 3-5 Spesielle kontraktsvilkår	8
§ 3-6 Reserverte kontrakter	8
§ 3-7 Fristberegning	8
§ 3-8 Innkjøpssentraler	8
§ 3-9 Pålegg	9
Kapittel 4 Definisjoner	9
§ 4-1 Generelle definisjoner	9
§ 4-2 Prosedyrer	10
§ 4-3 Standarder og spesifikasjoner	11
DEL II Anskaffelser over EØS-terskelverdiene	13
Kapittel 5 Anskaffelsesprosedyrer	13
§ 5-1 Tillatte anskaffelsesprosedyrer	13
Kapittel 6 Rammeavtaler og dynamiske innkjøpsordninger	13
§ 6-1 Rammeavtaler	13
§ 6-2 Dynamiske innkjøpsordninger	13
Kapittel 7 Grunnlaget for konkurransen	14
§ 7-1 Regler for kommunikasjon	14
§ 7-2 Bruk av telefaks og telefon ved anmodning om å delta i konkurranser	14
§ 7-3 Særskilte krav til systemer for elektronisk overføring og mottak av tilbud og forespørsel om å delta i konkurranser	14
§ 7-4 Bruk av underleverandører	14
§ 7-5 Opplysninger om arbeidsmiljø m.v.	14
§ 7-6 Opplysninger om kvalitetssikringsstandarder	15
§ 7-7 Orientering om tekniske spesifikasjoner	15
§ 7-8 Krav til ytelsen og bruk av tekniske spesifikasjoner	15
§ 7-9 Kvalifikasjonskrav	16
§ 7-10 Kvalifikasjonsordning	16
§ 7-11 Krav til leverandørens organisering	17
Kapittel 8 Kunngjøringsregler	17
§ 8-1 Fremgangsmåten ved kunngjøringer	17
§ 8-2 Kunngjøring av konkurranse	17

§ 8-3 Veiledende kunngjøring	18
§ 8-4 Kunngjøring av kvalifikasjonsordning	19
§ 8-5 Konkurransen utlyst i form av veiledende kunngjøring	19
§ 8-6 Kunngjøring av konkurranseresultater	20
Kapittel 9 Frister.....	20
§ 9-1 Minimumsfrister ved åpen anbudskonkurranse	20
§ 9-2 Minimumsfrister ved begrenset anbudskonkurranse og konkurranse med forhandling	20
Kapittel 10 Gjennomføring av konkurranse	21
§ 10-1 Deltakelse i konkurranse hvor det settes en grense for antall deltagere	21
§ 10-2 Fremgangsmåte ved begrenset anbudskonkurranse og konkurranse med forhandling	21
§ 10-3 Tilbudets utforming.....	22
§ 10-4 Alternative tilbud	22
§ 10-5 Krav til leverandøren og avvisning	22
Kapittel 11 Avslutning av konkurransen	22
§ 11-1 Kriterier for valg av tilbud	22
§ 11-2 Varer med opprinnelse i tredjestater	23
§ 11-3 Oppdragsgivers begrunnelsesplikt	23
§ 11-4 Karenstid før inngåelse av kontrakt	23
§ 11-5 Elektronisk auksjon.....	23
Kapittel 12 Krav til oppbevaring av dokumenter	24
§ 12-1 Krav til oppbevaring av opplysninger om kontrakter.....	24
Del III Øvrige prosedyrer	26
Kapittel 13 Plan- og designkonkurranse.....	26
§ 13-1 Plan- og designkonkurranse	26
§ 13-2 Regler for kommunikasjon.....	26
Kapittel 14 Alternativ prosedyre	27
§ 14-1 Virkeområde for alternativ prosedyre	27
§ 14-2 Generelle prinsipper for inngåelse av kontrakter	27
§ 14-3 Oppbevaring og angivelse av opplysninger	27
DEL IV Fritak og ikraftsetting	28
Kapittel 15 Fritak fra forsyningsforskriften og lov om offentlige anskaffelser.....	28
§ 15-1 Fritak fra forsyningsforskriften og lov om offentlige anskaffelser	28
Kapittel 16 Ikraftsetting og verneting.....	28
§ 16-1 Tvungent verneting	28
§ 16-2 Ikraftsetting	28
Vedlegg 1 Liste over forskjellige former for bygge- og anleggsarbeid.....	29
Vedlegg 2 Prioriterte tjenester.....	30
Vedlegg 3 Uprioriterte tjenester	32

DEL I ALMINNELIGE BESTEMMELSER

Kapittel 1 Formål og virkeområde

§ 1-1 Formål

Forskriften skal bidra til økt verdiskapning i samfunnet ved å sikre mest mulig effektiv ressursbruk ved offentlige anskaffelser basert på forretningsmessighet og likebehandling. Forskriften skal også bidra til at det offentlige opptrer med stor integritet, slik at allmennheten kan ha tillit til at offentlige anskaffelser skjer på en samfunnstjenlig måte.

§ 1-2 Hvem som er omfattet av forskriften

(1) Denne forskrift kommer til anvendelse for oppdragsgivere som:

- a. er offentligrettslig organ eller offentlig foretak som definert i § 4-1 (generelle definisjoner) bokstav b eller c, og som utøver en aktivitet som omfattes av § 1-3 (aktiviteter som er omfattet av forskriften), eller
- b. ikke er offentligrettslig organ eller offentlig foretak, men utøver én eller flere av de typer aktiviteter som er definert i § 1-3 (aktiviteter som er omfattet av forskriften), og driver denne aktiviteten på grunnlag av en enerett eller særrett gitt av vedkommende myndighet i en EØS-stat. Med særretter og eneretter menes rettigheter som følger av tillatelser gitt av kompetent myndighet ved lov eller forskrift, når dette medfører at utøvelsen av en aktivitet definert i § 1-3 (aktiviteter som er omfattet av forskriften) begrenses til en eller flere virksomheter, og dermed i vesentlig grad påvirker muligheten for andre foretak til å utøve slik aktivitet.

(2) Offentlige myndigheter som definert i § 4-1 (generelle definisjoner) bokstav a skal følge reglene i forskrift 7. april 2006 om offentlige anskaffelser.

§ 1-3 Aktiviteter som er omfattet av forskriften

Denne forskrift kommer til anvendelse på aktiviteter som utøves av oppdragsgiver som nevnt i § 1-2 (hvem som er omfattet av forskriften) og som har til formål:

- a. å stille til rådighet eller drive faste nettverk beregnet på ytelse av offentlige tjenester i forbindelse med produksjon, transport eller distribusjon av:
  1. drikkevann,
  2. elektrisitet,
  3. gass eller varme, eller
  4. levering av drikkevann, elektrisitet, gass eller varme til slike nettverk.
- b. å utnytte et geografisk område til:
  1. leting etter, eller utvinning av, olje, gass, kull eller andre typer fast brensel, eller
  2. terminalanlegg for luft-, sjø- eller elvetransportører, herunder luft-, sjø- og innlandshavner,
- c. å stille til rådighet eller drive rutenett beregnet på ytelse av offentlige tjenester i forbindelse med transport med jernbane, automatiserte systemer, sporvei, trolleybuss, buss eller kabel. Når det gjelder transporttjenester, skal et nett antas å foreligge dersom driftsvilkårene for tjenesten er fastlagt av vedkommende myndighet i en EØS-stat. Driftsvilkår kan for eksempel være hvilke ruter som skal betjenes, hvor stor kapasiteten skal være og hvor ofte rutene skal betjenes.
- d. å yte posttjenester som definert i § 4-1 (generelle definisjoner) bokstav m eller andre tjenester enn posttjenester dersom vilkårene i § 4-1 (generelle definisjoner) bokstav n er oppfylt.

§ 1-4 Unntak for visse aktiviteter

(1) Offentlige busstransporttjenester omfattes ikke av § 1-3 (aktiviteter som er omfattet av forskriften) bokstav c dersom virksomheten var påbegynt før denne forskriftens ikrafttredelse og andre foretak hadde mulighet til å yte slike tjenester på samme vilkår som oppdragsgiveren, enten i sin alminnelighet eller innenfor et bestemt geografisk område. For offentlige busstransporttjenester som påbegynnes etter denne forskriftens ikrafttredelse, gjelder reglene i § 15-1 (fritak fra forsyningsforskriften og lov om offentlige anskaffelser).

(2) Når en oppdragsgiver som ikke er et offentligrettslig organ, leverer drikkevann, elektrisitet, gass eller varme til nettverk som yter tjenester til offentligheten, regnes dette ikke som en aktivitet som definert i § 1-3 (aktiviteter som er omfattet av forskriften) bokstav a dersom:

- a. det gjelder drikkevann eller elektrisitet, og:
  - 1. vedkommende oppdragsgiver produserer drikkevann eller elektrisitet til forbruk som er nødvendig for å utøve en annen type aktivitet enn dem som er nevnt i § 1-3 (aktiviteter som er omfattet av forskriften), og
  - 2. leveringen til det offentlige nettverk bare er avhengig av oppdragsgivers eget forbruk, og ikke har overstegyet 30 prosent av oppdragsgivers samlede produksjon av drikkevann eller energi, beregnet på grunnlag av gjennomsnittet for de siste tre år medregnet inneværende år,
- b. det gjelder gass eller varme, og:
  - 1. produksjonen av gass eller varme er en unngåelig følge av utøvelsen av en annen type aktivitet enn dem som er nevnt i § 1-3 (aktiviteter som er omfattet av forskriften), og
  - 2. leveringen til det offentlige nettverk bare tar sikte på økonomisk utnyttelse av denne produksjonen, og ikke overstiger 20 prosent av oppdragsgiverens omsetning, beregnet på grunnlag av gjennomsnittet for de siste tre år medregnet inneværende år.

§ 1-5 Aktivitet i tilknytning til drikkevann

Denne forskriften får anvendelse på kontrakter som tildeles eller arrangeres av oppdragsgiver som utøver en aktivitet som nevnt i § 1-3 (aktiviteter som er omfattet av forskriften) bokstav a nr. 1, og som:

- a. er forbundet med vannbyggingsprosjekter, irrigasjon eller drenering, forutsatt at vannmengden beregnet på forsyning av drikkevann utgjør mer enn 20 prosent av den totale vannmengden som stilles til rådighet gjennom disse prosjektene eller irrigasjons- eller dreneringsanleggene, eller
- b. er forbundet med å bortlede eller rense avløpsvann.

§ 1-6 Kontrakter som er omfattet av forskriften

(1) Denne forskrift får anvendelse på tildeling av offentlige kontrakter om levering av varer, tjenester eller utførelse av bygge- og anleggsarbeid.

(2) Denne forskriften får ikke anvendelse på:

- a. kontrakter eller plan- og designkonkurranser som oppdragsgiver tildeler eller arrangerer for andre formål enn utøvelse av aktivitet som nevnt i § 1-3 (aktiviteter som er omfattet av forskriften), eller med henblikk på utøvelse av slik aktivitet i en tredjestat, når dette ikke innebærer fysisk utnyttelse av et nettverk eller et geografisk område i EØS-området,
- b. kontrakter som tildeles med sikte på videresalg eller utleie til tredjemann, forutsatt at oppdragsgiver ikke har noen særrett eller enerett til å selge eller leie ut det som er gjenstand for slike kontrakter, og at andre foretak har adgang til å selge eller leie dem ut på samme vilkår som oppdragsgiveren. Oppdragsgiver skal på anmodning underrette EFTAs overvåkningsorgan om kontrakter som anses unntatt i medhold av denne bokstavs første punktum,
- c. kontrakter som oppdragsgiver som nevnt i § 1-2 (hvem som er omfattet av forskriften) bokstav a inngår om kjøp av vann,
- d. kontrakter som oppdragsgiver som nevnt i § 1-2 (hvem som er omfattet av forskriften) bokstav a og b inngår om levering av energi eller brensel til energiproduksjon,
- e. kontrakter om tjenestekjøp som tildeles et organ, eller en sammenslutning av organer, som selv er en offentlig oppdragsgiver som definert i forskrift 7. april 2006 om offentlige anskaffelser § 1-2 (hvem som er omfattet av forskriften) første ledd, på grunnlag av en enerett organet har i henhold til kunngjorte lover, forskrifter eller administrative vedtak, forutsatt at bestemmelsene er forenlige med EØS-avtalen,
- f. kontrakter om erverv eller leie, uten hensyn til finansieringsform, av grunn, eksisterende bygninger eller annen fast eiendom eller om rettigheter til slik eiendom. Kontrakter om finansielle tjenester, uten hensyn til form, inngått samtidig med, før eller etter kontrakten om erverv eller leie, omfattes imidlertid av denne forskrift,
- g. kontrakter om voldgifts- og meklings tjenester,
- h. kontrakter om finansielle tjenester i forbindelse med emisjon, kjøp, salg og overdragelse av verdipapirer eller andre finansinstrumenter, særlig transaksjoner utført av offentlige oppdragsgivere for å skaffe til veie penger eller kapital, samt sentralbank tjenester,
- i. ansettelseskontrakter,
- j. forsknings- og utviklingstjenester, når oppdragsgiver ikke fullt ut betaler for tjenesten eller den ikke fullt ut

tilfaller oppdragsgiver til bruk i hans virksomhet,

- k. kontrakter som enten kan unntas i henhold til EØS-avtalens art. 123, eller som er erklært hemmelige, eller som enten bare kan utføres under særskilte sikkerhetstiltak i samsvar med lov 20. mars 1998 nr. 10 (sikkerhetsloven) eller beskyttelsesinstruksen av 17. mars 1972 nr. 3352, eller når det kreves av vesentlige sikkerhetsinteresser,
- l. kontrakter som kommer inn under andre innkjøpsregler, og som tildeles:
  - 1. i henhold til en internasjonal avtale inngått i samsvar med EØS-avtalen, mellom Norge og én eller flere tredjestater, og som omfatter levering av varer, bygge- og anleggsarbeider, tjenester eller plan- og designkonkurranser i forbindelse med et prosjekt som skal gjennomføres eller utnyttes i fellesskap. Enhver slik avtale skal oversendes EFTAs overvåkningsorgan,
  - 2. foretak i en EØS-stat eller en tredjestat i henhold til en internasjonal avtale om stasjonering av tropper, eller
  - 3. i henhold til en internasjonal organisasjons særlige fremgangsmåte,
- m. konsesjoner for bygge- og anleggsarbeid eller tjenesteytelser som tildeles av oppdragsgiver som utøver én eller flere av aktivitetene som er nevnt i § 1-3 (aktiviteter som er omfattet av forskriften), dersom konsesjonene gis for utøvelse av disse aktivitetene.

§ 1-7 Kontrakter som tildeles tilknyttede foretak

(1) Denne forskrift får ikke anvendelse på kontrakter som

- a. en oppdragsgiver tildeler et tilknyttet foretak, eller
- b. et fellesforetak, som er sammensatt av flere oppdragsgivere utelukkende med sikte på utøvelse av en aktivitet som nevnt i § 1-3 (aktiviteter som er omfattet av forskriften), tildeler et foretak tilknyttet en av disse oppdragsgiverne.

(2) Unntakene i første ledd gjelder kun når minst 80 prosent av den gjennomsnittlige omsetning innen respektive tjenester, varer eller bygge- og anleggsarbeider som foretaket har oppnådd i EØS-området i de foregående tre år, skriver seg fra en ytelse av tjenester til foretak det er tilknyttet.

(3) Når virksomheten på grunn av etablering, ikke har hatt virksomhet de tre foregående regnskapsårene, er det tilstrekkelig at virksomheten påviser sannsynligheten av at den nevnte omsetning vil oppnås. Dette kan særlig vises ved fremskrivning av aktiviteter.

(4) Dersom mer enn ett foretak tilknyttet oppdragsgiver leverer den samme eller lignende tjenester, varer eller bygge- og anleggsarbeider, skal det tas hensyn til den samlede omsetning i disse foretak som skriver seg fra tjenester i EØS-området.

(5) Oppdragsgiver skal på anmodning meddele EFTAs overvåkningsorgan vedkommende foretaks navn, den aktuelle kontraktens art og verdi og alle enkeltheter som EFTAs overvåkningsorgan anser som nødvendige for å godtgjøre at forholdet mellom oppdragsgiver og det foretak som er tildelt kontrakten, er i samsvar med denne bestemmelse.

§ 1-8 Kontrakter som tildeles av eller til et fellesforetak

(1) Denne forskrift får ikke anvendelse på kontrakter som tildeles:

- a. av et fellesforetak som er dannet utelukkende av flere oppdragsgivere med sikte på å utøve aktiviteter i henhold til § 1-3 (aktiviteter som er omfattet av forskriften), til én eller flere av disse oppdragsgiverne, eller
- b. av en oppdragsgiver til et slikt fellesforetak som den er en del av, forutsatt at fellesforetaket er etablert med sikte på å utøve den aktuelle aktiviteten over et tidsrom på minst tre år, hvis det i det instrument som oppretter fellesforetaket, er angitt at de oppdragsgiverne som fellesforetaket utgjøres av, vil være en del av det i minst den samme perioden.

(2) Oppdragsgiver skal på anmodning meddele EFTAs overvåkningsorgan vedkommende foretaks navn, den aktuelle kontraktens art og verdi og alle enkeltheter som EFTAs overvåkningsorgan anser som nødvendige for å godtgjøre at forholdet mellom oppdragsgiveren og det foretak som er tildelt kontrakten, er i samsvar med denne bestemmelse.

§ 1-9 Rettighetshavere

(1) Rettighetshavere etter denne forskrift er bare virksomheter, herunder personlige foretak, som er opprettet i samsvar med lovgivningen i en EØS-stat, og som har sitt vedtektsmessige sete, hovedadministrasjon eller hovedforetak innen denne stat. Det samme gjelder virksomheter som er gitt slike rettigheter ved WTO-avtalen om offentlige innkjøp eller andre internasjonale avtaler som Norge er forpliktet til å følge.

(2) Virksomheter som er etablert i stater som er omfattet av WTO-avtalen om offentlige innkjøp, men som ikke er med i EØS, har ikke rettigheter etter denne forskrift i forbindelse med anskaffelser:

- a. som foretas av oppdragsgivere omfattet av § 1-2 (hvem som er omfattet av forskriften) første ledd bokstav b,
- b. som foretas av oppdragsgivere som nevnt i § 1-2 (hvem som er omfattet av forskriften) første ledd bokstav a i forbindelse med aktivitet som enten oppfyller formålet i § 1-3 (aktivitet som er omfattet av forskriften) bokstav a nr. 3 (distribusjon av gass eller varme), § 1-3 bokstav b nr. 1 (leting etter olje, gass kull eller andre typer fast brensel), eller driver rutenett beregnet på ytelse av offentlige tjenester i forbindelse med jernbanetransport, med unntak av lokale jernbaner, sporvei, trolley-busser, busser eller taubaner i henhold til lov 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane m.v, lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy eller lov 14. juni 1912 nr. 1 om anlæg av taugbaner og løipestrenger, eller
- c. som ellers ikke er omfattet av WTO-avtalen om offentlige innkjøp, jf. Fornyings- og administrasjonsdepartementets oversikt over gjeldende bindingsliste.

Kapittel 2 Anvendelsesområde for de ulike bestemmelsene i forskriften

§ 2-1 Anvendelsesområde for forskriften

- (1) Forskriftens del I gjelder for alle anskaffelser som omfattes av denne forskrift, uavhengig av anskaffelsens art og verdi.
- (2) Forskriftens del II gjelder for alle anskaffelser over terskelverdiene i § 2-3 (terskelverdier).
- (3) Uprioriterte tjenester som beskrevet i vedlegg 3 skal kun følge § 7-8 (krav til ytelsen og bruk av tekniske spesifikasjoner) og § 8-6 (kunngjøring av konkurranseresultater).
- (4) Kontrakter som gjelder både prioriterte og uprioriterte tjenester skal tildeles i samsvar med reglene i denne forskrift, dersom verdien på de prioriterte tjenestene er høyere enn verdien på de uprioriterte tjenestene.

§ 2-2 Kontrakter som omfatter flere aktiviteter

- (1) En kontrakt som er ment å dekke flere typer aktiviteter er underlagt reglene som gjelder for den aktivitet som er kontraktens hovedgjenstand. Valget mellom å tildele én enkelt kontrakt og å tildele flere separate kontrakter kan ikke foretas med sikte på å unnta kontrakten fra virkeområdet til denne forskriften eller forskrift 10. mars 2006 om offentlige anskaffelser.
- (2) Dersom en av aktivitetene som kontrakten omfatter er underlagt denne forskriften, og den andre er underlagt forskrift om offentlige anskaffelser, og det er objektivt umulig å avgjøre hvilken aktivitet som er kontraktens hovedgjenstand, tildeles kontrakten i samsvar med sistnevnte forskrift.
- (3) Dersom en av aktivitetene som kontrakten omfatter er underlagt denne forskriften, og den andre verken er underlagt denne forskriften eller forskrift om offentlige anskaffelser, og det er objektivt umulig å avgjøre hvilken aktivitet som er kontraktens hovedgjenstand, tildeles kontrakten i samsvar med denne forskriften.

§ 2-3 Terskelverdier

- (1) Forskriftens del II kommer til anvendelse på kontrakter tildelt av oppdragsgiver som utøver en aktivitet som nevnt i § 1-3 (aktiviteter som er omfattet av forskriften) med en anslått verdi som overstiger:
  - a. 3,45 millioner kroner eks. mva. for vare- og tjenestekontrakter.
  - b. 43,5 millioner kroner eks. mva. for kontrakter om bygge- og anleggsarbeid.
- (2) Fornyings- og administrasjonsdepartementet kan endre terskelverdiene fastsatt i denne forskrift.

§ 2-4 Beregning av anskaffelsens anslåtte verdi

- (1) Anskaffelsens anslåtte verdi beregnes på grunnlag av oppdragsgivers anslag av det samlede beløp oppdragsgiver kan komme til å betale, eks. mva, for de kontrakter som utgjør anskaffelsen.
- (2) Valg av metode for beregning av anskaffelsens anslåtte verdi skal ikke foretas i den hensikt å unngå at bestemmelser i denne forskrift får anvendelse på kontrakten.
- (3) En planlagt anskaffelse av en bestemt ytelse kan ikke deles opp i den hensikt å unngå at bestemmelser i denne forskrift kommer til anvendelse.
- (4) Ved beregning av anskaffelsens anslåtte verdi skal det tas hensyn til enhver form for opsjoner og eventuelle forlengelser av kontrakten.
- (5) Ved beregning av anskaffelsens anslåtte verdi skal det tas hensyn til eventuelle premier eller betalinger til deltakerne i konkurransen.

(6) Når en foreslått tjeneste eller et bygge- og anleggsarbeid kan resultere i flere delarbeider som det skal inngås særskilte kontrakter for samtidig, skal den anslåtte verdien av hvert delarbeid tas med i beregningen. Når delarbeidenes sammenlagte verdi overstiger terskelverdien fastsatt i § 2-3 (terskelverdier) første ledd, får bestemmelsene i denne forskrift anvendelse for alle delarbeidene. Oppdragsgiver kan likevel fravike første ledd med hensyn til bygge- og anleggskontrakter for delarbeider som har en anslått verdi på under 8,25 millioner kroner eks. mva. eller for tjenesteytelser under 650 000 kroner eks. mva., forutsatt at den sammenlagte verdi av disse delarbeidene ikke overstiger 20 prosent av delarbeidenes samlede verdi.

(7) Dersom en planlagt anskaffelse av ensartede varer kan føre til tildeling av flere enkeltkontrakter samtidig, skal den samlede anslåtte verdi av disse enkeltkontraktene legges til grunn. Når delkontraktenes sammenlagte verdi overstiger terskelverdien fastsatt i § 2-3 (terskelverdier) første ledd, får bestemmelsene i denne forskrift anvendelse for alle delkontraktene. Oppdragsgiver kan likevel fravike første ledd med hensyn til delkontrakter som har en anslått verdi på under 650 000 kroner eks. mva., forutsatt at den sammenlagte verdi av disse delkontraktene ikke overstiger 20 prosent av delkontraktenes samlede verdi.

(8) For tjenstekontrakter som ikke angir en samlet pris, skal den anslåtte kontraktsverdi beregnes på følgende grunnlag:

- a. ved tidsbegrensede kontrakter med en løpetid på 48 måneder eller mindre, skal beregningsgrunnlaget være kontraktens anslåtte samlede verdi for hele løpetiden, og
- b. ved kontrakter med ubegrenset løpetid eller løpetid på mer enn 48 måneder, skal beregningsgrunnlaget være den månedlige verdi multiplisert med 48.

(9) For vare- eller tjenstekontrakter som inngås regelmessig i en bestemt periode eller som skal fornyes innen en viss tid, skal kontraktsverdien beregnes på grunnlag av:

- a. den faktiske samlede verdi av tilsvarende kontrakter inngått for samme type varer eller tjenester i løpet av siste regnskapsår eller de tolv foregående måneder, om mulig korrigert for forventede endringer i mengde eller verdi i løpet av de tolv måneder som følger etter den opprinnelige kontrakt, eller
- b. den anslåtte samlede verdi av kontrakter i løpet av tolv måneder som følger etter den første leveransen, eller i løpet av første regnskapsår dersom dette overstiger tolv måneder.

(10) For kontrakter som omfatter både varer og tjenester, skal den anslåtte verdi beregnes på grunnlag av den samlede verdi av varene og tjenestene uten hensyn til deres respektive verdi. Beregningen skal omfatte verdien av monterings- og installasjonsarbeider.

(11) For bygge- og anleggskontrakter skal den anslåtte verdien av arbeidet, samt alle nødvendige varer og tjenester som oppdragsgiver stiller til leverandørens rådighet, medregnes i den anslåtte verdi etter første ledd.

(12) Verdien av varer eller tjenester som ikke er nødvendige for å utføre en bestemt bygge- og anleggskontrakt kan ikke legges til bygge- og anleggskontraktens verdi, hvis dette resulterer i at denne forskriften ikke får anvendelse på kjøpet av disse varene eller tjenestene.

(13) Ved beregningen av den anslåtte verdi av tjenstekontrakter skal det tas hensyn til følgende faktorer:

- a. premien og andre vederlag som skal betales når det gjelder forsikringstjenester,
- b. gebyrer, provisjoner, renter og andre former for vederlag når det gjelder banktjenester og andre finansielle tjenester, og
- c. honorarer og provisjoner som skal betales når det gjelder kontrakter som omfatter prosjektering.

(14) For varekontrakter som gjelder kjøp på avbetaling, leasing eller leie med eller uten forkjøpsrett skal kontraktsverdien beregnes på følgende grunnlag:

- a. for tidsbestemte kontrakter med en løpetid på tolv måneder eller mindre, skal beregningsgrunnlaget være kontraktens anslåtte samlede verdi i løpetiden,
- b. for tidsbestemte kontrakter med en løpetid på mer enn tolv måneder, skal beregningsgrunnlaget være kontraktens samlede verdi medregnet den anslåtte restverdi, og
- c. for kontrakter inngått på ubestemt tid eller når kontraktens varighet er usikker, skal beregningsgrunnlaget være den månedlige verdi ganget med 48.

(15) For rammeavtaler og dynamiske innkjøpsordninger skal man legge til grunn den høyeste anslåtte verdien, eks. mva., av alle forventede kontrakter i hele rammeavtalens eller den dynamiske innkjøpsordningens løpetid.

§ 2-5 Blandede kontrakter

Kontrakter som gjelder både varer og tjenester skal anses som varekontrakter dersom verdien av varene kontrakten omfatter er høyere enn verdien av de aktuelle tjenestene. En kontrakt som gjelder varer, og som i tilknytning til dette omfatter monterings- og installasjonsarbeide, betraktes som en varekontrakt.

Kapittel 3 Almennelige regler

§ 3-1 Grunnleggende krav for alle anskaffelser

- (1) Enhver anskaffelse skal så langt det er mulig være basert på konkurranse uansett hvilken anskaffelsesprosedyre som benyttes.
- (2) Oppdragsgiver skal ikke diskriminere leverandører på grunn av nasjonalitet eller lokal tilhørighet.
- (3) Oppdragsgiver skal ikke dele opp en planlagt anskaffelse i den hensikt å unngå at denne forskrift kommer til anvendelse.
- (4) Konkurranser skal gjennomføres på en måte som innebærer lik behandling av leverandører og med mulighet for leverandører til å bli kjent med de forhold som skal vektlegges ved deltagelse og tildeling av kontrakt.
- (5) Oppdragsgiver skal gjennomføre konkurransen på en måte som står i forhold til anskaffelsen.
- (6) Konkurransen skal gjennomføres i samsvar med god anbuds- og forretningskikk.
- (7) Oppdragsgiver skal fortløpende sikre at de vurderinger og den dokumentasjon som har betydning for gjennomføringen av konkurransen er skriftlig, slik at en tredjeperson eller et klageorgan i ettertid kan få en god forståelse av oppdragsgivers vurderinger og upartiskhet.
- (8) Offentligrettslige organer skal under planleggingen av den enkelte anskaffelse ta hensyn til livssyklus-kostnader, universell utforming og miljømessige konsekvenser av anskaffelsen.

§ 3-2 Taushetsplikt

- (1) Oppdragsgiver og dennes ansatte plikter å hindre at andre får adgang eller kjennskap til opplysninger om tekniske innretninger og fremgangsmåter eller drifts- og forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde.
- (2) Oppdragsgiver kan sette krav for å beskytte opplysninger av fortrolig karakter som gis ved oversendelse av tekniske spesifikasjoner til interesserte leverandører, kvalifikasjonsvurdering, utvelgelse av leverandører og tildeling av kontrakter.

§ 3-3 Bruk av rådgivere ved utarbeidelse av spesifikasjoner

Oppdragsgiver skal ikke søke eller motta råd som kan bli benyttet under utarbeidelsen av spesifikasjoner for en bestemt anskaffelse fra noen som kan ha økonomisk interesse i anskaffelsen, når dette skjer på en måte som vil kunne utelukke konkurranse.

§ 3-4 Språkkrav

Med unntak av kunngjøringer som nevnt i kapittel 8 (kunngjøringsregler) kan oppdragsgiver utforme all dokumentasjon på norsk, samt kreve at tilbud med tilhørende dokumenter skal utformes på norsk.

§ 3-5 Spesielle kontraktsvilkår

Oppdragsgiver kan fastsette særlige vilkår for gjennomføringen av en kontrakt, forutsatt at disse er forenlige med EØS-avtalen og er angitt i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget. Vilkår for gjennomføring av en kontrakt kan omhandle sosiale hensyn og miljøhensyn.

§ 3-6 Reserverte kontrakter

Oppdragsgiver kan begrense konkurransen til virksomheter hvor flertallet av de berørte ansatte er funksjonshemmede, og arten eller omfanget av deres handikap innebærer at de ansatte ikke kan utøve arbeid på ordinære vilkår. Dersom oppdragsgiver benytter denne muligheten må det opplyses om dette i kunngjøringen.

§ 3-7 Fristberegning

Frister etter denne forskrift skal beregnes i samsvar med forskrift 4. desember 1992 nr. 910 om fastsettelse av regler for frister, datoer og tidspunkter.

§ 3-8 Innkjøpsentraler

Oppdragsgiver kan kjøpe varer, tjenester og bygge- og anleggsarbeider gjennom innkjøpsentraler. Oppdragsgiver som har foretatt innkjøp gjennom innkjøpsentraler som definert i § 4-1 (generelle definisjoner) bokstav k, anses for å ha overholdt reglene i denne forskrift, forutsatt at innkjøpsentralen har overholdt bestemmelsene i denne forskrift, eller hvis hensiktsmessig, bestemmelsene i forskrift om offentlige anskaffelser.

§ 3-9 Pålegg

Fornyings- og administrasjonsdepartementet kan gi oppdragsgiver de pålegg som er nødvendige for å sikre oppfyllelsen av lov 16. juli 1999 nr. 69 og denne forskriften. Overfor offentlige foretak som nevnt i § 1-2 (hvem som er omfattet av forskriften) første ledd bokstav a, og oppdragsgivere som nevnt i § 1-2 (hvem som er omfattet av forskriften) første ledd bokstav b, kan det likevel bare gis pålegg som er nødvendige for å oppfylle Norges forpliktelser om offentlige anskaffelser overfor fremmede stater eller internasjonale organisasjoner.

Kapittel 4 Definisjoner

§ 4-1 Generelle definisjoner

I denne forskrift menes med:

- a. *offentlige myndigheter*: statlige, fylkeskommunale eller kommunale myndigheter og sammenslutninger dannet av én eller flere av disse,
- b. *offentligrettslig organ*: ethvert organ som
  1. er opprettet for det bestemte formål å imøtekomme allmennhetens behov og ikke er av industriell eller forretningsmessig karakter,
  2. er et selvstendig rettssubjekt, og
  3. i hovedsak er finansiert av statlige, fylkeskommunale eller kommunale myndigheter eller andre offentligrettslige organer, eller hvis forvaltning er underlagt et av disse organers kontroll, eller som har et administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan der over halvparten av medlemmene er oppnevnt av statlige, fylkeskommunale eller kommunale myndigheter eller andre offentligrettslige organer,
- c. *offentlig foretak*: ethvert foretak som offentlige myndigheter direkte eller indirekte kan utøve avgjørende innflytelse over i kraft av eierforhold, kapitalinteresser eller reglene for virksomheten. Avgjørende innflytelse skal antas å foreligge når offentlige myndigheter i forhold til et foretak enten direkte eller indirekte:
  1. eier majoriteten av foretakets tegnede kapital,
  2. kontrollerer flertallet av stemmene knyttet til andeler utstedt av foretaket, eller
  3. kan utpeke mer enn halvparten av medlemmene i foretakets administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan,
- d. *tilknyttet foretak*:
  1. Ethvert foretak som har årsregnskap som er konsolidert med oppdragsgivers årsregnskaper i samsvar med bestemmelsene i direktiv 83/349/EF om konsoliderte årsregnskaper, eller
  2. for foretak ikke omfattet av dette direktivet:
    - a) som oppdragsgiver direkte eller indirekte kan utøve avgjørende innflytelse over som definert i bokstav c,
    - b) som kan utøve avgjørende innflytelse på oppdragsgiver, eller
    - c) som sammen med oppdragsgiver er under avgjørende innflytelse fra et annet foretak i kraft av eierskap, kapitalinteresser eller reglene for virksomheten.
- e. *kontrakt*: gjensidig bebyrdende avtale som inngås skriftlig mellom en eller flere oppdragsgivere og en eller flere leverandører,
- f. *varekontrakt*: kontrakt som omhandler kjøp, avbetalingskjøp, leasing eller leie med eller uten rett til kjøp av varer, unntatt varer som nevnt i bokstav g. En kontrakt som gjelder levering av varer og som i tilknytning til denne omfatter monterings- og installasjonsarbeid, betraktes som en varekontrakt,
- g. *bygge- og anleggskontrakt*: kontrakt som omhandler enten utførelse, eller både utførelse og planlegging eller gjennomføring, uansett på hvilken måte, av bygge- og anleggsarbeid som er omfattet av vedlegg 1 (liste over forskjellige former for bygge- og anleggsarbeid), eller et bygge- og anleggsarbeid, eller utførelse på en hvilken som helst måte av et bygge- og anleggsarbeid som oppfyller de behov som oppdragsgiver har stilt. Med bygge- og anleggsarbeid menes resultatet av et sett bygge- og anleggsaktiviteter som i seg selv skal oppfylle en økonomisk eller teknisk funksjon. I tillegg kan disse kontrakter omfatte varer og tjenester som er nødvendige for kontraktens utførelse,
- h. *tjenestekontrakt*: kontrakt om tjenesteytelser, bortsett fra de kontrakter som er nevnt i bokstav f og g, med ethvert formål som er nevnt i vedlegg 2 og 3. Kontrakter som gjelder tjenesteytelser og som i tilknytning til kontraktens hovedgjenstand omfatter aktiviteter definert i vedlegg 1 (liste over forskjellige former for

bygge- og anleggsarbeid), skal betraktes som en tjenestekontrakt,

- i. *bygge- og anleggskonsesjon*: en kontrakt av samme type som en bygge- og anleggskontrakt, med det unntak at vederlaget for arbeidene som skal utføres enten utelukkende består av retten til å utnytte byggverket eller av en slik rett sammen med betaling,
- j. *tjenestekonsesjon*: en kontrakt av samme type som angitt i bokstav h, med det unntak at vederlaget for tjenesten som skal utføres enten utelukkende består av retten til å utnytte tjenesten, eller i en slik rett sammen med betaling,
- k. *innkjøpssentral*: offentligrettslig organ i henhold til § 1-2 (hvem som er omfattet av forskriften) første ledd bokstav a eller oppdragsgiver i henhold til forskrift om offentlige anskaffelser § 1-2 (hvem som er omfattet av forskriften) første og annet ledd, som kjøper varer eller tjenester for andre oppdragsgivere, eller inngår kontrakter eller rammeavtaler om varer, tjenester eller bygge- og anleggsarbeider for andre oppdragsgivere,
- l. *postsending*: en adressert sending i den endelige form den skal sendes i, uansett vekt. I tillegg til brevforsendelser omfatter slike forsendelser for eksempel bøker, kataloger, aviser, tidsskrifter og postpakker med varer med eller uten kommersiell verdi, uansett vekt,
- m. *posttjenester*: tjenester som består i innsamling, sortering, transport og utlevering av postsendinger. Disse tjenestene omfatter:
  - 1. posttjenester omfattet av enerett: posttjenester som er eller kan være omfattet av enerett på grunnlag av direktiv 97/67/EF artikkel 7, og
  - 2. andre posttjenester: posttjenester som ikke kan være omfattet av enerett på grunnlag av direktiv 97/67/EF artikkel 7,
- n. *andre tjenester enn posttjenester*: tjenester som ytes på følgende områder:
  - 1. forvaltning av kurertjenester (tjenester både før og etter forsendelse, for eksempel postromforvaltning),
  - 2. verdiøkende tilleggstjenester som har forbindelse med og som utelukkende utføres med elektroniske hjelpemidler (herunder sikker overføring av kodede dokumenter ved elektroniske midler, adresseforvaltningstjenester og overføring av rekommandert elektronisk post),
  - 3. tjenester vedrørende postsendinger som ikke er tatt med i bokstav l (postsending), for eksempel uadressert reklame,
  - 4. finansielle tjenester som definert i vedlegg 2 kategori 6 (prioriterte tjenester) og i § 1-6 (kontrakter som ikke er omfattet av forskriften) annet ledd bokstav h, herunder særlig postanvisninger og postgirooverføringer,
  - 5. filatelitjenester, og
  - 6. logistikkjenester (tjenester som kombinerer fysisk levering eller lagring med funksjoner som ikke omfatter posttjenester),forutsatt at slike tjenester ytes av en oppdragsgiver som også yter posttjenester i henhold til bokstav m, og forutsatt at vilkårene fastsatt i direktiv 2004/17/EF artikkel 30 nr. 1 ikke er oppfylt med hensyn til tjenestene som faller inn under bokstav m,
- o. *skriftlig*: ethvert uttrykk bestående av ord eller tall som kan leses, reproduseres og deretter kommuniseres. Det kan omfatte elektronisk melding når informasjonen i denne er tilgjengelig også for ettertiden,
- p. *elektronisk*: ved hjelp av elektronisk utstyr for behandling (herunder digital komprimering) og lagring av data som overføres, videresendes og mottas via kabel, radio, optisk eller med andre elektromagnetiske midler,
- q. *kunngjørings skjema*: strukturert informasjonsinnhold i Doffin, fastsatt av Fornyings- og administrasjonsdepartementet,
- r. *alternative tilbud*: betegnelse på tilbud som er utarbeidet etter oppdragsgivers oppgitte alternative minimumskrav til ytelse eller funksjon, og eventuelle spesielle krav til utformingen av tilbudet,
- s. *universell utforming*: utforming eller tilrettelegging av hovedløsningen i de fysiske forholdene slik at virksomhetens alminnelige funksjon kan benyttes av flest mulig,
- t. *TED-databasen*: den europeiske offisielle databasen for kunngjøringer,
- u. *Doffin*: den norske offisielle databasen for kunngjøringer.

§ 4-2 Prosedyrer

I denne forskrift menes med:

- a. *åpen anbudskonkurranse*: anskaffelsesprosedyre som tillater alle interesserte leverandører å gi tilbud, men

som ikke tillater forhandling,

- b. *begrenset anbudskonkurranse*: anskaffelsesprosedyre som bare tillater de leverandører som er invitert av oppdragsgiver til å gi tilbud, men som ikke tillater forhandling,
- c. *konkurranse med forhandling*: anskaffelsesprosedyre hvor oppdragsgiver har adgang til å forhandle med en eller flere leverandører,
- d. *dynamisk innkjøpsordning*: en fullstendig elektronisk prosess for å foreta ordinære anskaffelser, hvis karakteristikk, slik de foreligger på markedet, oppfyller den offentlige oppdragsgiverens krav. Ordningen er begrenset i varighet og er åpen i gyldighetsperioden for alle leverandører som oppfyller kvalifikasjonskravene, og som har levert et veiledende tilbud som er i overensstemmelse med konkurransegrunnlaget,
- e. *rammeavtale*: avtale inngått mellom en eller flere oppdragsgivere og en eller flere leverandører som har til formål å fastsette vilkårene for de kontrakter som skal tildeles i løpet av en gitt periode, særlig med hensyn til pris og eventuelt planlagte mengder,
- f. *plan- og designkonkurranse*: anskaffelsesprosedyre som for eksempel på områdene arealplanlegging, databehandling, arkitekt- eller ingeniørarbeid, gjør det mulig for oppdragsgiver gjennom en konkurranse, med eller uten premiering, å få utarbeidet en plan eller design som deretter kåres av en jury. Juryens avgjørelse kan være bindende eller innstillende,
- g. *elektronisk auksjon*: en elektronisk prosess hvor det etter en første fullstendig vurdering av tilbudene, slik at de kan rangeres med metoder for automatisk vurdering, gjennomføres en gjentagende prosess hvor priser eller nye verdier for visse elementer i tilbud kan justeres. Visse bygge- og anleggskontrakter og tjenestekontrakter som omfatter intellektuelle tjenester, som for eksempel prosjektering av arbeid, kan ikke rangeres med metoder for automatisk vurdering, og kan derfor ikke gjøres til gjenstand for elektroniske auksjoner.

§ 4-3 Standarder og spesifikasjoner

I denne forskrift menes med:

- a. *standard*: teknisk spesifisering godkjent av et anerkjent nasjonalt, europeisk eller internasjonalt standardiseringsorgan for gjentatt eller stadig bruk, men som det normalt ikke er obligatorisk å anvende og som er offentlig tilgjengelige,
- b. *europeisk teknisk godkjenning*: en positiv teknisk vurdering som konkluderer med at et produkt er egnet for bruk i samsvar med grunnleggende krav for bygge- og anleggsarbeider, på grunnlag av produktets egenskaper og definerte vilkår for dets bruk og utnyttelse. Den europeiske godkjenning skal gis av et organ som er utnevnt til dette formål av en EØS-stat,
- c. *CPC-nummer*: referansenummer som viser til De forente nasjoners sentrale produktnomenklatur,
- d. *CPV-nummer*: referansenummer som viser til EU-kommisjonens produkt- og tjenestekoder,
- e. *felles teknisk spesifisering*: en teknisk spesifisering som er utarbeidet etter en prosedyre godkjent av medlemsstatene, og som er blitt publisert i Den Europeiske Unions Tidende,
- f. *europeisk spesifisering*: en felles teknisk spesifisering, europeisk teknisk godkjenning eller nasjonal standard som gjennomfører en europeisk standard,
- g. *tekniske spesifikasjoner*:
  - 1. ved vare- og tjenestekontrakter: en spesifisering fastsatt i et dokument, som fastsetter de egenskaper ved en vare- eller tjenestekontrakt som oppdragsgiver krever. Dette omfatter for eksempel kvalitetsnivå, miljøkrav, universell utforming, overensstemmelsesvurdering, funksjonsdyktighet, bruken av produktet, sikkerhet, dimensjoner, herunder forskrifter som gjelder handelsbetegnelse og terminologi for produktet, symboler, tester og testmetoder, emballering, merking og etikettering, bruksanvisning, produksjonsprosesser og -metoder, samt prosedyrer for overensstemmelsesvurdering,
  - 2. ved bygge- og anleggskontrakter: samtlige tekniske forskrifter, herunder slike som fremgår av kunngjøringen, som fastsetter de krevde egenskaper for et materiale, et produkt eller et innkjøp, og hvor disse beskrives slik at de oppfyller kravene til den anvendelse som oppdragsgiver har fastlagt. Disse egenskapene omfatter miljøkrav, universell utforming, overensstemmelsesvurdering, funksjonsdyktighet, sikkerhet, dimensjoner, herunder prosedyrer for kvalitetssikring, terminologi, symboler, tester, testmetoder, emballering, merking og etikettering, samt produksjonsprosesser og -metoder. De omfatter tilsvarende regler for prosjektering og omkostningsberegning, målemetoder,

kontroll og overlevering av bygge- og anleggsarbeider, konstruksjonsteknikk og -metoder, samt alle andre tekniske forhold som oppdragsgiver kan fastsette ved alminnelige eller særlig bestemmelser vedrørende de ferdige arbeider og de materialer eller deler som inngår i slike arbeider.

DEL II ANSKAFFELSER OVER EØS-TERSKELVERDIENE

Kapittel 5 Anskaffelsesprosedyrer

§ 5-1 Tillatte anskaffelsesprosedyrer

Anskaffelsen skal foretas ved åpen eller begrenset anbudskonkurranse eller konkurranse med forhandling.

Kapittel 6 Rammeavtaler og dynamiske innkjøpsordninger

§ 6-1 Rammeavtaler

- (1) Oppdragsgiver kan betrakte en rammeavtale som en kontrakt i henhold til § 4-1 (generelle definisjoner) bokstav e, og tildele den i samsvar med reglene i denne forskrift.
- (2) Oppdragsgiver kan kun unnlate å kunngjøre kontrakter under en rammeavtale dersom rammeavtalen er inngått i tråd med denne forskrift.
- (3) Oppdragsgiver må ikke misbruke rammeavtaler i den hensikt å hindre, begrense eller vri konkurransen.

§ 6-2 Dynamiske innkjøpsordninger

- (1) Ved etableringen av en dynamisk innkjøpsordning skal oppdragsgiver følge reglene for åpen anbudskonkurranse i alle faser frem til tildeling av kontrakter som inngås innenfor ordningen. Alle tilbydere som oppfyller kvalifikasjonskriteriene og har levert et veiledende tilbud i samsvar med betingelsene for konkurransen, samt eventuelle tilleggsdokumenter, skal få tilgang til ordningen. Veiledende tilbud kan når som helst forbedres, forutsatt at de fortsatt samsvarer med betingelsene for konkurransen. Ved etableringen av ordningen, og tildeling av kontrakter innenfor ordningen, skal oppdragsgiver utelukkende bruke elektroniske midler i samsvar med § 7-1 (regler for kommunikasjon).
- (2) Med sikte på etablering av en dynamisk innkjøpsordning skal oppdragsgiver:
  - a. offentliggjøre en kunngjøring om anbudskonkurranse som gjør det klart at man vil etablere en dynamisk innkjøpsordning,
  - b. angi i konkurransegrunnlaget blant annet arten av anskaffelser som er planlagt innenfor ordningen, alle nødvendige opplysninger vedrørende innkjøpsordningen, det elektroniske utstyret som benyttes, og tekniske innretninger og spesifikasjoner for tilkøpling, og
  - c. tilby i elektronisk form ved offentliggjøring av kunngjøringen og frem til ordningen opphører, ubegrenset, direkte og full adgang til konkurransegrunnlaget og til eventuelle tilleggsdokumenter. Internettadressen hvor dokumentene kan finnes skal fremgå av kunngjøringen.
- (3) Oppdragsgiver skal i hele perioden for den dynamiske innkjøpsordningen gi enhver leverandør mulighet til å levere et veiledende tilbud og bli tatt opp i ordningen på vilkårene nevnt i første ledd. Oppdragsgiver skal fullføre evalueringen senest innen 15 dager fra datoen for innleveringen av det veiledende tilbudet. Dersom oppdragsgiver i mellomtiden ikke gjennomfører noen konkurranse kan evalueringsperioden forlenges.
- (4) Oppdragsgiver skal snarest mulig underrette leverandøren om vedkommende er tatt opp i den dynamiske innkjøpsordningen, eller om vedkommendes veiledende tilbud er avvist.
- (5) Det skal gjennomføres en konkurranse for tildeling av hver enkelt kontrakt. Før denne konkurransen skal oppdragsgiver offentliggjøre en forenklet kunngjøring av konkurranse som inviterer alle interesserte leverandører til å levere et veiledende tilbud, i samsvar med tredje ledd, innen 15 dager fra datoen da den forenklete kunngjøringen ble sendt. Oppdragsgiver kan ikke fortsette med konkurransen før evalueringen av alle veiledende tilbud som er mottatt innen denne fristen, er fullført.
- (6) For hver enkelt kontrakt som skal tildeles innenfor ordningen, skal oppdragsgiver invitere alle tilbydere som er tatt opp i ordningen, til å levere et tilbud. Tilbudet skal leveres innen en tilstrekkelig frist som er fastsatt av oppdragsgiver.
- (7) Oppdragsgiver skal tildele kontrakten til den tilbyderen som har levert det beste tilbudet, på grunnlag av tildelingskriteriene fastsatt i kunngjøringen for etableringen av den dynamiske innkjøpsordningen. Disse kriteriene kan eventuelt presiseres i innbydelsen nevnt i sjette ledd.
- (8) En dynamisk innkjøpsordning kan ikke etableres for mer enn fire år, med unntak av særlige begrunnede tilfeller.
- (9) Oppdragsgiver må ikke misbruke denne ordningen eller anvende den på en måte som hindrer, begrenser eller vrir konkurransen.
- (10) Interesserte leverandører eller andre berørte parter i ordningen kan ikke pålegges gebyrer.

Kapittel 7 Grunnlaget for konkurransen

§ 7-1 Regler for kommunikasjon

- (1) All kommunikasjon og informasjonsutveksling som det refereres til i dette kapitlet kan, etter oppdragsgivers valg, skje per post, telefaks eller ved elektronisk kommunikasjon.
- (2) Valgte kommunikasjonsmidler skal være allment tilgjengelige og ikke være begrensende for leverandørens adgang til konkurransen.
- (3) De sikkerhetstjenester og sikkerhetsprodukter som benyttes ved elektronisk kommunikasjon, samt deres tekniske egenskaper, skal være ikke-diskriminerende, allment tilgjengelig og virke sammen med informasjons- og kommunikasjonsteknologiprodukter i alminnelig bruk.
- (4) Kommunikasjon, utveksling og lagring av informasjon skal skje på en måte som sikrer at dokumentets innhold og fortrolighet med hensyn til tilbud og forespørsel om deltakelse i konkurranse bevares. Oppdragsgiver skal ikke kunne undersøke innholdet i tilbudene og anmodningene om å delta før etter utløpet av tidsfristen som er satt for levering av dem.

§ 7-2 Bruk av telefaks og telefon ved anmodning om å delta i konkurranser

- (1) Forespørsel om å delta i en konkurranse kan, i tillegg til de kommunikasjonsformer som er nevnt i § 7-1 (regler for kommunikasjon) første ledd, også fremsettes på telefon. Leverandøren skal i så fall sende skriftlig bekreftelse på forespørselen før utløpet av fristen for forespørsel om å delta i konkurransen.
- (2) Forespørsel om å delta i konkurransen kan også fremsettes ved telefaks. Dersom det er nødvendig av bevisshensyn, kan oppdragsgiver kreve at en slik forespørsel bekreftes per post eller elektronisk. Krav om slik bekreftelse, samt fristen for innlevering, må fremgå av kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget.

§ 7-3 Særskilte krav til systemer for elektronisk overføring og mottak av tilbud og forespørsel om å delta i konkurranser

- (1) Opplysninger vedrørende spesifikasjoner som er nødvendige for elektronisk innlevering av tilbud og forespørsel om å delta, herunder kryptering, skal være tilgjengelig for interesserte parter. Sikkerhetstjenester og sikkerhetsprodukter som benyttes for elektronisk mottak av tilbud og forespørsel om å delta skal minst oppfylle følgende krav:
  - a. den elektroniske signatur må oppfylle kravene i forskrift 21. november 2005 nr. 1296 om frivillige selvdeklarasjonsordninger, §§ 3, 4 eller 5, samt være oppført på publisert liste i henhold til § 11 første ledd i nevnte forskrift,
  - b. nøyaktig klokkeslett og dato for mottak av tilbud og forespørsel om å delta i konkurranser må kunne fastslås med sikkerhet,
  - c. det kan med rimelighet sikres at ingen får tilgang til de forespurte opplysninger før utløpet av de fastsatte frister. Det kan ved overtredelse av dette forbud med rimelighet sikres at overtredelsen klart kan spores,
  - d. kun autoriserte personer skal kunne fastsette eller endre datoene for åpning av de mottatte opplysninger,
  - e. i løpet av de forskjellige stadier for tildeling av kontrakt eller de forskjellige stadier i konkurransen, må kun autoriserte personer som opptrer sammen, få adgang til alle eller deler av de innsendte opplysninger,
  - f. de autoriserte personer, som opptrer sammen, kan kun få adgang til de innsendte opplysninger etter den anførte dato, og
  - g. opplysninger som er mottatt og åpnet i overensstemmelse med de foreliggende krav skal kun være tilgjengelig for personer som er autorisert til å få kjennskap til dem.
- (2) Dersom nødvendige dokumenter, sertifikater og erklæringer ikke finnes i elektronisk form skal leverandøren levere dette i samsvar med § 10-3 (tilbudets utforming) første ledd, innen fristen som er fastsatt for levering av tilbud eller forespørsel om å delta i konkurransen.

§ 7-4 Bruk av underleverandører

I konkurransegrunnlaget kan oppdragsgiver be om at leverandøren opplyser i tilbudet hvor stor del av kontrakten som eventuelt skal tildeles underleverandører, samt hvilke underleverandører han foreslår. Opplysningene får ikke virkning for hovedleverandørens kontraktsansvar.

§ 7-5 Opplysninger om arbeidsmiljø m.v.

- (1) Oppdragsgiver kan i konkurransegrunnlaget angi hvor leverandørene kan få de nødvendige opplysninger om forpliktelser som er knyttet til relevante bestemmelser om skatter, avgifter, miljøbeskyttelse, arbeidsmiljø og

arbeidsvilkår, og som vil gjelde for arbeidene som utføres på anleggsplassene eller tjenestene som ytes under utførelse av kontrakten.

(2) Oppdragsgiver som gir opplysninger som nevnt i første ledd, skal be leverandørene eller dem som deltar i en konkurranse, om å tilkjennegi at de ved utarbeidelsen av tilbudet har tatt hensyn til de forpliktelser som er knyttet til de gjeldende bestemmelser om arbeidsmiljø og arbeidsvilkår på stedet der arbeidet eller tjenesten skal utføres eller ytes.

(3) Dette berører ikke anvendelsen av bestemmelsene i § 10-5 (krav til leverandøren og avvisning) femte ledd om undersøkelse av unormalt lave tilbud.

§ 7-6 Opplysninger om kvalitetssikringsstandarder

(1) Dersom oppdragsgiver krever at det fremlegges attester utstedt av uavhengige organer som bekreftelse på at leverandøren oppfyller visse kvalitetssikringsstandarder, skal de vise til kvalitetssikringssystemer basert på relevante europeiske standarder, sertifisert av organer som oppfyller de europeiske standarder for sertifisering.

(2) Oppdragsgiver skal godta likeverdige attester fra organer etablert i andre EØS-stater, og annen dokumentasjon på likeverdige kvalitetssikringstiltak fremlagt av leverandørene.

(3) I forbindelse med bygge- og anleggskontrakter og tjenestekontrakter kan oppdragsgiver, i de tilfellene det er relevant for å kontrollere leverandørens tekniske ferdigheter, kreve en angivelse av de miljøstyringstiltak leverandøren kan anvende ved gjennomføring av kontrakten. Dersom oppdragsgiver i slike tilfeller krever fremlegging av sertifikater utarbeidet av uavhengige organer, som dokumenterer at leverandøren overholder visse miljøstyringsstandarder, skal de vise til EMAS eller miljøstyringsstandarder som bygger på relevante europeiske eller internasjonale standarder sertifisert av organer som overholder fellesskapets regelverk eller relevante europeiske eller internasjonale standarder vedrørende sertifisering.

(4) Oppdragsgiver skal anerkjenne tilsvarende sertifikater fra organer som er etablert i andre medlemsstater. De skal også godta andre former for dokumentasjon av tilsvarende kvalitetssikringstiltak fra leverandørene.

§ 7-7 Orientering om tekniske spesifikasjoner

(1) Oppdragsgiver skal på anmodning oversende leverandører som er interessert i å få en kontrakt, de tekniske spesifikasjoner som de vanligvis viser til i sine kontrakter, eller de tekniske spesifikasjoner de ønsker å anvende på kontrakter som er gjenstand for en veiledende kunngjøring i henhold til § 8-3 (veiledende kunngjøring).

(2) Når slike tekniske spesifikasjoner er beskrevet i dokumenter som interesserte leverandører har tilgang til, er det tilstrekkelig å vise til disse dokumentene.

§ 7-8 Krav til ytelsen og bruk av tekniske spesifikasjoner

(1) Dersom oppdragsgiver krever oppfylt tekniske spesifikasjoner, skal disse inntas i konkurransegrunnlaget eller i dokumentene knyttet til den enkelte kontrakt. Når det er mulig skal spesifikasjonene utformes slik at det tas hensyn til kriterier for tilgjengelighet for funksjonshemmede og universell utforming.

(2) Tekniske spesifikasjoner skal gi leverandørene like muligheter og må ikke medføre unødvendige hindringer for konkurranse om offentlige kontrakter.

(3) Såfremt ikke annet er fastsatt i rettslig bindende nasjonale tekniske regler, forutsatt at disse reglene er i samsvar med EØS-avtalen, skal de tekniske spesifikasjonene utformes enten:

- a. med henvisning til tekniske spesifikasjoner som definert i § 4-3 bokstav a, b, f og g (standarder og spesifikasjoner) og, i rangert rekkefølge, til nasjonale standarder for gjennomføring av europeiske standarder, europeiske tekniske godkjenninger, felles tekniske spesifikasjoner, internasjonale standarder, andre tekniske referansesystemer utarbeidet av europeiske standardiseringsorganer eller, dersom disse ikke finnes, nasjonale standarder, nasjonale tekniske godkjenninger eller nasjonale tekniske spesifikasjoner om prosjektering, beregning og utførelse av arbeidene og bruk av produktene. Hver henvisning skal ledsages av uttrykket «eller tilsvarende»,
- b. i form av ytelses- eller funksjonskrav, der disse kan omfatte miljøegenskaper. De må imidlertid være tilstrekkelig presise til at det er mulig for tilbydere å fastslå kontraktens gjenstand og for oppdragsgiver å tildele kontrakten,
- c. i form av ytelses- eller funksjonskrav som nevnt under bokstav b, med henvisning til spesifikasjonene nevnt under bokstav a som middel til å anta samsvar med slike ytelses- eller funksjonskrav, eller
- d. ved henvisning til spesifikasjonene nevnt under bokstav a for visse egenskaper, og ved henvisning til ytelses- eller funksjonskravene nevnt under bokstav b for andre egenskaper.

(4) Dersom en oppdragsgiver benytter seg av muligheten til å henvise til spesifikasjonene nevnt under tredje ledd bokstav a, kan vedkommende oppdragsgiver ikke avvise et tilbud med den begrunnelse at de tilbudte varer og tjenester ikke oppfyller de spesifikasjonene det er vist til, når tilbyderen i sitt tilbud på en egnet måte og til

oppdragsgivers tilfredshet, påviser at løsningene som foreslås på tilsvarende måte oppfyller kravene som er definert i de tekniske spesifikasjonene. En egnet måte kan være i form av teknisk dokumentasjon fra produsenten eller en prøvingsrapport fra et anerkjent organ.

(5) Dersom en oppdragsgiver benytter seg av muligheten i tredje ledd til å fastsette ytelses- eller funksjonskrav, kan den ikke avvise et tilbud på varer, tjenester eller bygge- og anleggsarbeider som er i samsvar med en nasjonal standard til gjennomføring av en europeisk standard, en europeisk teknisk godkjenning, en felles teknisk spesifikasjon, en internasjonal standard eller en teknisk referanse utarbeidet av et europeisk standardiseringsorgan, dersom disse spesifikasjonene er ment å dekke de funksjonelle ytelses- eller funksjonskravene som oppdragsgiver har fastsatt. I sitt tilbud skal tilbydereren på en egnet måte godtgjøre til oppdragsgivers tilfredshet at varen, tjenesten eller bygge- og anleggsarbeidet, i samsvar med standarden, oppfyller oppdragsgivers ytelses- eller funksjonskrav. En egnet måte kan være i form av tekniske data fra produsenten eller en prøvingsrapport fra et anerkjent organ.

(6) Der oppdragsgiver fastsetter miljøegenskaper i form av ytelses- eller funksjonskrav som vist til i tredje ledd bokstav b, kan de anvende detaljerte spesifikasjoner, eller om nødvendig deler av disse, som definert av europeiske og (multi-)nasjonale miljømerker eller ethvert annet miljømerke, forutsatt at

- a. disse spesifikasjonene er egnet til å definere egenskapene til varene eller tjenestene som er kontraktens gjenstand,
- b. kravene for miljømerket er utarbeidet på grunnlag av vitenskapelige opplysninger,
- c. miljømerkene er vedtatt etter en fremgangsmåte der alle berørte parter, for eksempel offentlige organer, forbrukere, produsenter, detaljhandlere og miljøorganisasjoner kan delta, og
- d. spesifikasjonene er tilgjengelige for alle berørte parter.

(7) Oppdragsgiver kan indikere at varer og tjenester med miljømerke antas å være i samsvar med de tekniske spesifikasjonene i konkurransegrunnlaget, men må også godta annen egnet dokumentasjon, så som tekniske data fra produsenten eller en prøvingsrapport fra et anerkjent organ.

(8) «Anerkjente organer» er i denne bestemmelse forsøks- og kalibreringslaboratorier, samt sertifiserings- og tilsynsorganer, som oppfyller gjeldende europeiske standarder. Oppdragsgiver skal godta sertifikater fra anerkjente organer i andre medlemsstater.

(9) Med mindre kontraktens gjenstand berettiger det, skal tekniske spesifikasjoner ikke vise til et bestemt merke, en bestemt opprinnelse, en bestemt prosess, eller til varemerker, patenter, typer eller en bestemt opprinnelse eller produksjon som har som virkning at visse foretak eller produkter favoriseres eller utelukkes. Slik henvisning skal unntaksvis tillates der en tilstrekkelig presis og forståelig beskrivelse av kontraktens gjenstand i henhold til tredje og fjerde ledd ikke er mulig. En slik henvisning skal ledsages av uttrykket «eller tilsvarende».

§ 7-9 Kvalifikasjonskrav

(1) Kvalifisering av leverandører skal skje på bakgrunn av objektive kriterier og regler som er tilgjengelige for alle interesserte leverandører.

(2) Oppdragsgiver kan ikke stille administrative, tekniske eller finansielle vilkår til noen leverandører som ikke stilles til andre, eller kreve prøver eller bevis som dekkes av allerede foreliggende dokumentasjon.

§ 7-10 Kvalifikasjonsordning

(1) Oppdragsgiver kan opprette og forvalte en kvalifikasjonsordning for leverandører. Oppdragsgiver som oppretter en slik kvalifikasjonsordning, skal sørge for at leverandører til enhver tid kan søke om å bli kvalifisert.

(2) Ordningen, som kan omfatte ulike kvalifikasjonstrinn, skal forvaltes på grunnlag av objektive kriterier og regler som oppdragsgiver fastsetter. Kriteriene og reglene kan oppdateres etter behov. Hvor kriteriene omfatter tekniske spesifikasjoner, følges reglene i § 7-8 (krav til ytelsen og bruk av tekniske spesifikasjoner).

(3) Dersom kriteriene og reglene for kvalifikasjon nevnt i annet ledd omfatter krav om leverandørens tekniske eller faglige ferdigheter eller økonomiske og finansielle evne, kan den om nødvendig støtte seg på andre foretaks kapasitet, uavhengig av den juridiske karakteren til forbindelsen mellom den selv og de andre foretakene. I så fall skal leverandøren dokumentere overfor oppdragsgiveren at den rår over disse ressursene i hele tidsrommet for kvalifikasjonssystemets gyldighet, for eksempel ved å framlegge en forpliktelseserklæring fra disse foretakene. På samme vilkår kan en gruppe av leverandører som nevnt i § 7-11 (krav til leverandørens organisering) basere seg på kapasiteten til deltakere i gruppen av andre foretak.

(4) Reglene og kriteriene for kvalifikasjon skal på anmodning gjøres tilgjengelig for interesserte leverandører. Oppdateringer av disse reglene og kriteriene skal meddeles interesserte leverandører. Dersom oppdragsgiver mener at andre oppdragsgivere eller organer har en kvalifikasjonsordning som oppfyller hans krav, skal han oversende navnet og adressen til disse til interesserte leverandører.

(5) Oppdragsgiver skal innen rimelig tid underrette søkerne om at de er funnet kvalifisert. Dersom avgjørelsen vil ta lengre tid enn fire måneder fra en søknad foreligger, skal oppdragsgiver innen to måneder etter å ha mottatt

søknaden, underrette søkeren om grunnene til at en forlenget behandlingstid er nødvendig, og oppgi når søknaden vil bli innvilget eller avvist.

(6) Søkere som ikke blir funnet kvalifisert skal hurtigst mulig, og senest innen 15 dager, underrettes om avgjørelsen og gis en begrunnelse for avslaget. Kvalifikasjonsvurderingen skal være basert på kvalifikasjonskriteriene nevnt i annet ledd.

(7) Det skal føres et skriftlig register over kvalifiserte leverandører, og registret kan deles inn i kategorier etter den type kontrakt kvalifikasjonen gjelder.

(8) Oppdragsgiver kan bringe en leverandørs status som kvalifisert til opphør av grunner som bygger på kriteriene i annet ledd. Planer om å oppheve kvalifikasjonen skal meddeles leverandøren skriftlig senest 15 dager før kvalifikasjonens opphør, sammen med begrunnelsen for dette.

(9) Kvalifikasjonsordningen skal kunngjøres i samsvar med § 8-4 (kunngjøring av kvalifikasjonsordning). Dersom konkurranse utlyses gjennom kunngjøring av en kvalifikasjonsordning, skal leverandører som er ansett kvalifisert i henhold til ordningen utvelges ved begrenset anbudskonkurranse eller konkurranse med forhandling.

§ 7-11 Krav til leverandørens organisering

(1) Tilbud kan innleveres av grupper av leverandører. Det kan kun stilles krav om at slike grupper etablerer en bestemt foretaksform etter at kontrakt er tildelt, og bare i den utstrekning det er nødvendig for å sikre en tilfredstillende oppfyllelse av kontrakten.

(2) Leverandører som i henhold til lovgivningen i den EØS-staten de er etablert i, har rett til å yte den aktuelle tjenesten, kan ikke avvises med den begrunnelse at det i henhold til lovgivningen i den EØS-staten hvor konkurransen arrangeres, er et krav om at deltakerne er fysiske eller juridiske personer. Ved tjenestekontrakter, bygge- og anleggskontrakter og varekontrakter som inkluderer tjenesteytelser, monterings- eller installasjonsarbeide kan det av juridiske personer kreves at de i tilbudet eller anmodningen om å delta oppgir navn og relevante faglige kvalifikasjoner til de personer som er ansvarlige for å yte den aktuelle tjenesten.

(3) Dersom kvalifikasjonskriteriene omfatter krav vedrørende leverandørens tekniske eller faglige ferdigheter eller økonomiske og finansielle evne, kan den om nødvendig støtte seg på andre foretaks kapasitet, uavhengig av den juridiske karakteren til forbindelsen mellom den selv og de andre foretakene. I så fall skal leverandøren dokumentere overfor oppdragsgiveren at den rår over disse ressursene, for eksempel ved å fremlegge en forpliktelseserklæring fra disse foretakene i den forbindelse. På samme vilkår kan en gruppe av leverandører basere seg på kapasiteten til deltakere i gruppen av andre foretak.

Kapittel 8 Kunngjøringsregler

§ 8-1 Fremgangsmåten ved kunngjøringer

(1) Oppdragsgiver skal utarbeide en kunngjøring i samsvar med skjemaer fastsatt av Fornyings- og administrasjonsdepartementet.

(2) Kunngjøringene skal i sin helhet offentliggjøres i TED-databasen på et av EUs originalspråk som velges av oppdragsgiver. Et sammendrag av de viktigste punktene i hver kunngjøring skal offentliggjøres på de øvrige offisielle språkene i EU. Kun teksten på originalspråket er rettsgyldig.

(3) Kunngjøringen skal sendes til operatøren av Doffin for kunngjøring i Doffin og videresendelse til TED-databasen. I unntakstilfeller kan oppdragsgiver anmode om at offentliggjøring av kunngjøringen skal skje innen fem dager, forutsatt at kunngjøringen sendes elektronisk eller med telefaks.

(4) Kunngjøringer skal ikke offentliggjøres i Doffin eller på annen måte gjøres kjent før den dag kunngjøringen sendes til TED-databasen. Kunngjøringer skal heller ikke inneholde andre opplysninger enn de som blir publisert i TED-databasen eller på en kjøperprofil.

(5) Informasjon om veiledende kunngjøring kan ikke offentliggjøres på en kjøperprofil før den dag kunngjøring om offentliggjøring på kjøperprofil sendes TED-databasen. Offentliggjøringen på kjøperprofilen skal oppgi datoen for oversendelsen til TED-databasen.

(6) Oppdragsgiver må kunne dokumentere avsendelsesdagen for kunngjøringene. TED-databasen, gjennom Doffin, bekrefter kunngjøring med dato.

(7) Kontoret for De europeiske fellesskaps offisielle publikasjoner skal offentliggjøre kunngjøringene senest 12 dager etter avsendelsesdagen.

§ 8-2 Kunngjøring av konkurranse

(1) Kunngjøring av konkurranse skal foretas i form av en kunngjøring av åpen eller begrenset anbudskonkurranse, konkurranse med forhandling, veiledende kunngjøring, kunngjøring av plan- og designkonkurranse eller kunngjøring om at det foreligger en kvalifikasjonsordning.

(2) For dynamiske innkjøpsordninger skal opprettelse av ordninger skje gjennom kunngjøring av konkurranse, mens utlysning av konkurranse for kontrakter som bygger på slike ordninger, kan skje ved forenklet kunngjøring av konkurranse.

(3) Kunngjøring av konkurranse er likevel ikke nødvendig dersom:

- a. det ikke foreligger tilbud eller egnede tilbud etter en anbudskonkurranse eller forhandlet konkurranse med forutgående kunngjøring, forutsatt at de opprinnelige kontraktsvilkår ikke er vesentlig endret,
- b. en kontrakt tildeles utelukkende til forsknings-, forsøks-, studie- eller utviklingsformål, og ikke for å oppnå fortjeneste eller inntjening av forsknings- og utviklingskostnader, i den utstrekning tildelingen av en slik kontrakt ikke berører konkurransevilkårene ved påfølgende kontraktstildelinger som i hovedsak har samme formål,
- c. arbeidet av tekniske eller kunstneriske grunner, eller for å beskytte en enerett, bare kan utføres av en bestemt leverandør,
- d. det på grunn av særlige forhold som ikke kan tilskrives oppdragsgiver, og som oppdragsgiver ikke kunne forutse, er umulig å overholde den fastsatte frist for åpen eller begrenset anbudskonkurranse. Dette gjelder bare i den utstrekning det er absolutt nødvendig,
- e. det inngås varekontrakter med den opprinnelige leverandøren om tilleggsleveranser som enten er beregnet på delvis å erstatte normale leveranser eller installasjoner, eller på å utvide eksisterende leveranser eller installasjoner, dersom bruk av en annen leverandør ville tvinge oppdragsgiver til å kjøpe utstyr med andre tekniske egenskaper som ville være teknisk uforenlig eller skape uforholdsmessig store tekniske vanskeligheter ved drift og vedlikehold,
- f. forhold som oppdragsgiver ikke kunne forutse, gjør det nødvendig å utføre tilleggsarbeider eller tilleggstjenester som ikke var med i det opprinnelige prosjektet eller i en tidligere inngått kontrakt, og:
  1. tilleggsarbeidene eller tilleggstjenestene i teknisk og økonomisk henseende ikke kan skilles fra hovedkontrakten uten at det fører til betydelig ulempe for oppdragsgiver, eller
  2. tilleggsarbeidene eller tilleggstjenestene kan skilles fra den opprinnelige kontrakten, men er strengt nødvendige for kontraktens fullføring,
- g. bygge- og anleggskontrakter for nye arbeider består i en gjentakelse av lignende arbeider utført i forbindelse med en tidligere kontrakt mellom samme oppdragsgiver og leverandør. Forutsetningen er at arbeidene er i samsvar med det prosjektet som dannet utgangspunktet for tildelingen av den første kontrakten og ble tildelt etter kunngjøring av konkurranse i samsvar med regelen i første ledd. Muligheten for at denne behandlingsmåten kan bli anvendt skal angis første gang det innhentes tilbud for prosjektet, og oppdragsgiver skal medregne det samlede kostnadsoverslag for senere arbeider når de anvender bestemmelsene i § 2-4 (beregning av anskaffelsens anslåtte verdi),
- h. det gjelder anskaffelse av varer som noteres og kjøpes på en råvarebørs,
- i. det gjelder kontrakter som skal tildeles på grunnlag av en rammeavtale, forutsatt at vilkåret nevnt i § 6-1 (rammeavtaler) annet ledd er oppfylt,
- j. det gjelder leilighetskjøp, når det i et meget begrenset tidsrom foreligger et usedvanlig fordelaktig tilbud som gjør det mulig å anskaffe varer til en pris som ligger vesentlig under normale markedspriser,
- k. det gjelder anskaffelse av varer på usedvanlig gunstige vilkår fra en leverandør som innstiller virksomheten for godt, en bobestyrer eller administrator av et konkursbo, eller en frivillig gjeldsordning eller en lignende fremgangsmåte med hjemmel i nasjonale lover og forskrifter, eller
- l. den aktuelle kontrakt inngås etter en plan- og designkonkurranse arrangert i samsvar med bestemmelsene i denne forskriften, og den i henhold til de relevante regler må tildeles vinneren eller én av vinnerne i konkurransen. I sistnevnte tilfelle skal alle vinnerne i konkurransen innbys til å delta i forhandlingene.

§ 8-3 Veiledende kunngjøring

(1) For å kunne benytte de forkortede fristene i § 9-1 (minimumsfrister ved åpen anbudskonkurranse) og § 9-2 (minimumsfrister ved begrenset anbudskonkurranse og konkurranse med forhandling) må oppdragsgiver minst en gang i året, gjennom en veiledende kunngjøring, gjøre kjent hvilke kontrakter som er planlagt tildelt i de neste 12 månedene, dersom:

- a. ved varekontrakter: verdien av alle kontrakter eller rammeavtaler for hvert produktområde som beregnet i samsvar med § 2-4 (beregning av anskaffelsens anslåtte verdi) har en samlet anslått verdi som overstiger 6,15 millioner kroner eks. mva. Vareområdene fastsettes med henvisning til CPV,
- b. ved bygge- og anleggskontrakter: hovedtrekkene ved de bygge- og anleggskontrakter eller rammeavtaler

hvis den anslåtte verdi, beregnet i samsvar med § 2-4 (beregning av anskaffelsens anslåtte verdi), overstiger den verdi som er nevnt for bygge- og anleggsarbeider i § 2-3 (terskelverdier) første ledd, eller

- c. ved kontrakter om tjenestekjøp: den anslåtte samlede verdi av alle kontrakter eller rammeavtaler for hver kategori av prioriterte tjenester oppført i vedlegg 2, som beregnet i samsvar med § 2-4 (beregning av anskaffelsens anslåtte verdi), har en samlet anslått verdi på minst 6,15 millioner kroner eks. mva.

Kunngjøringen skal skje i TED-databasen gjennom Doffin, eller på oppdragsgivers kjøperprofil.

(2) Veiledende kunngjøring av vare- og tjenestekontrakter skal sendes så raskt som mulig etter oppstarten av et regnskapsår. Veiledende kunngjøring av bygge- og anleggskontrakter skal sendes så raskt som mulig etter at beslutningen som godkjenner planleggingen av prosjektet er fattet.

(3) Oppdragsgiver kan offentliggjøre veiledende kunngjøringer i forbindelse med store prosjekter uten å gjenta opplysninger som allerede er gitt i en tidligere veiledende kunngjøring. Dette gjelder bare dersom det går klart frem at det dreier seg om tilleggskunngjøringer.

(4) Oppdragsgiver som foretar en veiledende kunngjøring på sin kjøperprofil skal sende en kunngjøring om dette til Doffin.

§ 8-4 Kunngjøring av kvalifikasjonsordning

Når oppdragsgiver etablerer en kvalifikasjonsordning skal dette kunngjøres. Kunngjøringen skal angi formålet med kvalifikasjonsordningen og hvor en kan få tilgang til reglene for kvalifikasjonsordningen. Dersom ordningen skal vare lenger enn tre år, skal den kunngjøres årlig. Ved kortere varighet er det tilstrekkelig med én kunngjøring.

§ 8-5 Konkurransen utlyst i form av veiledende kunngjøring

(1) Når konkurranse blir utlyst i form av en veiledende kunngjøring, skal det uttrykkelig opplyses i kunngjøringen:

- a. hvilke leveranser, bygge- og anleggsarbeider eller tjenester som inngår i kontrakten,
- b. at kontrakten vil bli tildelt ved begrenset anbudskonkurranse eller kjøp etter forhandling uten at det innhentes tilbud ved en senere kunngjøring, og
- c. at interesserte foretak innbys til skriftlig å melde sin interesse.

(2) Når kunngjøringen brukes til å utlyse konkurranse i form av veiledende kunngjøring skal den ikke være offentliggjort mer enn 12 måneder før den dag da innbydelsen nevnt i tredje ledd blir sendt. Videre skal oppdragsgiver overholde de frister som er fastlagt i kapittel 9.

(3) Oppdragsgiver skal senere innby alle leverandørene til å bekrefte sin interesse på grunnlag av detaljerte opplysninger om kontrakten før de begynner utvelgelsen av leverandører. Oppdragsgiver skal minimum opplyse om:

- a. art og omfang, herunder eventuelle opsjoner på ytterligere kontrakter og om mulig en angivelse av når opsjonene skal anvendes. I tillegg skal det angis art og omfang, og om mulig når det vil offentliggjøres senere kunngjøringer for de bygge- og anleggsarbeider, leveranser eller tjenesteytelser som kontrakten skal omfatte,
- b. prosedyrens art: begrenset anbudskonkurranse eller konkurranse med forhandling,
- c. eventuelt dato hvor leveringen eller utførelsen av bygge- og anleggsarbeidene eller tjenesteytelsene begynner eller slutter,
- d. adresse og siste frist for mottak av anmodninger om å delta, samt det eller de språk som skal benyttes,
- e. adresse til den oppdragsgiver som skal tildele kontrakten og som kan gi nødvendige opplysninger om utlevering av konkurransegrunnlaget og tilleggsdokumenter,
- f. økonomiske og tekniske betingelser, finansielle garantier og opplysninger som leverandørene skal levere,
- g. beløpet og betalingsvilkårene, dersom det må betales for dokumentene,
- h. angivelse av kontraktstypen som skal anskaffes: kjøp, leasing eller leie med eller uten forkjøpsrett, og
- i. tildelingskriteriene, herunder vekten av eller angivelse av prioritert rekkefølge, dersom denne informasjonen ikke er gitt i den veiledende kunngjøringen, spesifikasjonen eller invitasjonen til å levere tilbud eller å forhandle.

§ 8-6 Kunngjøring av konkurranseresultater

- (1) Oppdragsgiver som har tildelt en kontrakt, inngått rammeavtale eller arrangert en prosjektkonkurranse, skal gjøre dette kjent gjennom en kunngjøring.
- (2) Kunngjøringen skal sendes operatøren av Doffin for kunngjøring i Doffin og videresendelse til TED-databasen.
- (3) Ved kontrakt inngått etter rammeavtale i tråd med § 6-1 (rammeavtaler) behøver ikke oppdragsgiver sende inn kunngjøring.
- (4) Oppdragsgiver som har inngått en kontrakt basert på en dynamisk innkjøpsordning, skal innen to måneder etter kontraktsinngåelsen sende en meddelelse om dette. Oppdragsgiver kan isteden velge å meddele kontrakter hvert kvartal. Meddelelsen skal da skje senest to måneder etter utgangen av hvert kvartal.
- (5) For oppdragsgiver som tildeler kontrakter om tjenestekjøp innen forskning og utvikling som kommer inn under vedlegg 2 kategori 8, og som utelukkende tildeles til forsknings-, forsøksstudie- eller utviklingsformål som nevnt i § 8-2 (kunngjøring av konkurranse) tredje ledd bokstav b, er det tilstrekkelig å oppgi kontraktens hovedformål til betegnelsen ”tjenesteytelser vedrørende forskning og utvikling”.
- (6) Oppdragsgiver som tildeler kontrakter om tjenestekjøp som kommer inn under vedlegg 2 kategori 8, men som faller utenfor formålet som nevnt i § 8-2 (kunngjøring av konkurranse) tredje ledd bokstav b, kan ved beskrivelsen av anskaffelsens art begrense opplysningene av hensyn til forretningshemmeligheter. Oppdragsgiver skal påse at alle opplysninger som offentliggjøres under dette punkt ikke er mindre detaljerte enn opplysningene som offentliggjøres i samsvar med § 8-2 (kunngjøring av konkurranse). Der det benyttes en kvalifikasjonsordning må oppdragsgiver påse at opplysningene ikke er mindre detaljerte enn kategorien nevnt i § 7-10 (kvalifikasjonsordning) niende ledd.
- (7) Når det gjelder tjenestene oppført i § 2-1 (anvendelsesområde for forskriften) tredje og fjerde ledd, skal oppdragsgiver angi i kunngjøringen om det samtykkes i at den offentliggjøres.

Kapittel 9 Frister

§ 9-1 Minimumsfrister ved åpen anbudskonkurranse

- (1) Ved åpen anbudskonkurranse skal fristen for mottak av tilbud være minst 45 dager fra den dag kunngjøringen ble sendt til TED-databasen.
- (2) Tilbudsfristen i første ledd kan forkortes dersom oppdragsgiver har:
  - a. publisert en veiledende kunngjøring i samsvar med § 8-3 (veiledende kunngjøring), minst 45 dager og høyst 12 måneder forut for kunngjøringen, og
  - b. den veiledende kunngjøringen inneholdt alle opplysningene som fremgår av kunngjørings skjemaet for veiledende kunngjøring, som sto til rådighet på kunngjøringstidspunktet.

Fristen skal være tilstrekkelig lang til at interesserte kan avgi tilbud, og bør generelt være minst 29 dager. Under ingen omstendighet må tilbudsfristen settes kortere enn 15 dager fra datoen for avsendelse av kunngjøringen.

- (3) Dersom oppdragsgiver ikke gir fri, direkte og full elektronisk adgang til konkurransegrunnlaget og supplerende dokumenter, skal disse dokumentene sendes til leverandørene senest seks dager etter at leverandøren har anmodet om dette, forutsatt at anmodningen er fremsatt innen utløpet av tilbudsfristen.
- (4) Dersom utarbeidelsen av tilbud krever gransking av omfattende materiale, befaring eller vurdering på stedet av tilleggsdokumentene til konkurransegrunnlaget, skal fristene forlenges tilsvarende slik at alle berørte parter kan få tilgang til samtlige opplysninger.
- (5) Ved fastsettelse av frister for mottak av tilbud i åpen anbudskonkurranse skal oppdragsgiver særlig ta hensyn til kontraktens kompleksitet og den tid som er nødvendig for å utarbeide tilbudene, uten at minimumsfristene fastsatt i dette kapittel berøres.
- (6) Tilbudsfristen kan forkortes med ytterligere fem dager dersom det fra tidspunktet for kunngjøringen gis fri, direkte og full elektronisk adgang til konkurransegrunnlaget og ethvert supplerende dokument. Det skal angis i kunngjøringen på hvilken internettadresse denne dokumentasjonen er tilgjengelig.
- (7) Eventuelle supplerende opplysninger skal gis ut senest seks dager før utløpet av tilbudsfristen. Der tilleggsinformasjon er gitt ut etter spørsmål gjelder fristen på seks dager dersom henvendelsen er mottatt i tide.

§ 9-2 Minimumsfrister ved begrenset anbudskonkurranse og konkurranse med forhandling

- (1) Ved begrenset anbudskonkurranse og ved konkurranse med forhandling etter forutgående kunngjøring, gjelder følgende:
  - a. fristen for mottak av forespørsel om å delta, som svar på en kunngjøring eller en innbydelse, skal i utgangspunktet være minst 30 dager etter at kunngjøringen eller innbydelsen ble sendt, og under ingen

omstendighet kortere enn 15 dager,

- b. fristen for mottak av tilbud kan fastsettes etter avtale mellom oppdragsgiveren og de utvalgte kandidater, forutsatt at alle tilbyderne får like lang tid til å forberede og legge frem tilbud, og
- c. dersom det ikke er mulig å oppnå enighet om fristen for mottak av tilbud, skal fristen i utgangspunktet være minst 24 dager og under ingen omstendighet kortere enn 10 dager fra dagen invitasjon til å gi tilbud ble sendt. Fristen skal være tilstrekkelig lang til å ta hensyn til forhold som nevnt i femte ledd.

(2) Dersom oppdragsgiver ikke gir fri, direkte og full elektronisk adgang til konkurransegrunnlaget og supplerende dokumenter, skal disse dokumentene sendes til leverandørene senest seks dager etter at leverandøren har anmodet om dette, forutsatt at anmodningen er fremsatt innen utløpet av tilbudsfristen.

(3) Eventuelle supplerende opplysninger skal gis ut senest seks dager før utløpet av tilbudsfristen. Forutsatt at forespørsel om tilleggsinformasjon er fremsatt i tilstrekkelig tid før tilbudsfristens utløp, skal tilleggsinformasjon leveres senest seks dager før tilbudsfristens utløp.

(4) Dersom utarbeidelsen av tilbud krever granskning av omfattende materiale, befaring eller vurdering på stedet av tilleggsdokumentene til konkurransegrunnlaget, skal fristene forlenges tilsvarende slik at alle berørte parter kan få tilgang til samtlige opplysninger. Unntak fra dette gjelder der det er gjort særskilt avtale mellom alle innbudte leverandører.

(5) Ved fastsettelse av frister for søknader om deltakelse i begrenset anbudskonkurranse eller konkurranse med forhandling, skal oppdragsgiver særlig ta hensyn til kontraktens kompleksitet og den tid som er nødvendig for å utarbeide tilbudene, uten at minimumsfristene fastsatt i dette kapittel berøres.

(6) Med unntak for der det er fastsatt en frist i gjensidig avtale i samsvar med første ledd bokstav b, kan tilbudsfristen forkortes med fem dager dersom det fra tidspunktet for kunngjøringen gis fri, direkte og full elektronisk adgang til konkurransegrunnlaget og ethvert supplerende dokument. Det skal angis i kunngjøringen på hvilken internettsadresse denne dokumentasjonen er tilgjengelig.

(7) Ved begrenset anbudskonkurranse eller konkurranse med forhandling skal den samlede reduksjonen av frister under ingen omstendighet føre til en frist for mottak av tilbud som er kortere enn 10 dager fra den dag invitasjonen til å gi tilbud ble sendt, med mindre noe annet er avtalt med de utvalgte leverandørene etter første ledd bokstav b.

Kapittel 10 Gjennomføring av konkurranse

§ 10-1 Deltakelse i konkurranse hvor det settes en grense for antall deltagere

(1) Utvelgelse av leverandører til å gi tilbud ved begrenset anbudskonkurranse eller til å delta i konkurranse med forhandling, skal skje i samsvar med objektive kriterier og regler som er tilgjengelige for alle interesserte leverandører.

(2) Kriteriene kan være basert på at oppdragsgiveren av objektive grunner må redusere antall leverandører til et nivå som begrunnes med behovet for å skape likevekt mellom de særlige forhold ved innkjøpsbehandlingen og midlene som kreves for å gjennomføre den. Antall aktuelle leverandører skal likevel være tilstrekkelig til å sikre reell konkurranse.

§ 10-2 Fremgangsmåte ved begrenset anbudskonkurranse og konkurranse med forhandling

(1) Oppdragsgiver skal samtidig og skriftlig innby de aktuelle leverandører til å gi tilbud.

(2) Innbydelsen skal inneholde enten et eksemplar av konkurransegrunnlaget og eventuelle tilleggsdokumenter, eller en henvisning til hvor man får tak i disse dersom de er gjort tilgjengelige elektronisk i samsvar med § 9-2 (minimumsfrister ved begrenset anbudskonkurranse og konkurranse med forhandling) annet ledd. Innbydelsen skal minimum inneholde følgende opplysninger:

- a. adressen til det organ som anmodningen om utlevering av tilleggsdokumenter kan rettes til, endelig frist for slik anmodning, samt det beløp og betalingsvilkårene for det beløp som eventuelt kreves for dokumentene,
- b. endelig frist for mottak av tilbud, adressen disse skal sendes til og på hvilket eller hvilke språk de skal være skrevet,
- c. en henvisning til alle offentligjorte kunngjøringer,
- d. en angivelse av de dokumenter som eventuelt skal vedlegges,
- e. kriteriene for tildeling av kontrakten, med mindre disse er angitt i kunngjøringen om anvendelse av en kvalifikasjonsordning som anvendes for å innhente tilbud,
- f. relativ vektning av kriteriene for tildeling av kontrakt eller eventuelt prioritert rekkefølge for disse kriteriene, dersom denne opplysningen ikke er gitt i kunngjøringen av anbudskonkurransen, kunngjøringen av

eksistensen av en kvalifiseringsordning eller konkurransegrunnlaget, og

g. ethvert annet særlig vilkår for deltakelse i konkurransen.

(3) Dersom konkurransegrunnlaget eller eventuelle tilleggskrav ikke oppbevares hos oppdragsgiver, skal innbydelsen angi adressen der disse dokumentene kan fås, og eventuelt fristen for anmodning om dokumentene, beløpet som skal betales for dem, og betalingsmåten. Vedkommende myndighet sender denne dokumentasjonen til leverandøren umiddelbart etter mottak av anmodningen.

§ 10-3 Tilbudets utforming

(1) Tilbud skal være skriftlig og avgis i lukket og merket forsendelse, enten direkte eller per post.

(2) Tilbudet skal være signert.

(3) Tilbudet kan også avgis med elektroniske middel forutsatt at konkurransegrunnlaget åpner for dette og at innleveringen av tilbudet skjer i samsvar med § 7-1 (regler for kommunikasjon) til § 7-3 (særskilte krav til systemer for elektronisk overføring og mottak av tilbud og forespørsel om å delta i konkurranser).

§ 10-4 Alternative tilbud

(1) Dersom tildeling av kontrakt skal skje på bakgrunn av det økonomisk mest fordelaktige tilbud, kan oppdragsgiver ta i betraktning alternative tilbud. Dersom oppdragsgiver tillater alternative tilbud, skal dette angis i kunngjøringen. Oppdragsgiver skal angi i konkurransegrunnlaget de alternative minstekravene til ytelse og funksjon, og eventuelle spesielle krav til tilbudets utforming som stilles til alternative tilbud.

(2) Ved anbudsprosedyrer for vare- eller tjenestekontrakter kan oppdragsgivere som har tillatt alternative tilbud, ikke avvise et alternativt tilbud utelukkende på grunnlag av at det dersom det antas, vil bli en tjenestekontrakt istedenfor en varekontrakt eller en varekontrakt istedenfor en tjenestekontrakt.

§ 10-5 Krav til leverandøren og avvisning

(1) Oppdragsgiver kan stille krav til leverandørene tilsvarende de krav som er angitt i forskrift om offentlige anskaffelser § 20-12 annet og tredje ledd. Oppdragsgiver kan avvise leverandøren dersom kravene ikke er oppfylt.

(2) Dersom et tilbud virker unormalt lavt i forhold til ytelsen, skal oppdragsgiver, før han kan avvise tilbudet, skriftlig kreve de opplysninger om tilbudets sammensetning som oppdragsgiver anser som relevante.

(3) Disse opplysningene kan gjelde besparelser ved fremstillingsmåten, tekniske løsninger, usedvanlig gunstige vilkår for leveransen, ytelsens nyskapende karakter, oppfyllelsen av de krav vedrørende arbeidsforhold som gjelder på det sted som ytelsen skal presteres, og eventuell offentlig støtte til leverandøren.

(4) Oppdragsgiver skal etterprøve de enkelte delene av tilbudet på grunnlag av de forklaringer som blir gitt.

(5) Dersom oppdragsgiver finner at et tilbud er unormalt lavt fordi leverandøren har mottatt offentlig støtte, kan tilbudet bare avvises av denne grunnen, dersom leverandøren ikke kan godtgjøre, innenfor en tilstrekkelig frist fastsatt av oppdragsgiver, at den offentlige støtten er lovlig. Dersom oppdragsgiver avviser et tilbud fordi det virker unormalt lavt på grunn av offentlig støtte, skal oppdragsgiver underrette EFTAs overvåkningsorgan om dette.

Kapittel 11 Avslutning av konkurransen

§ 11-1 Kriterier for valg av tilbud

(1) Tildelingen skal skje enten på basis av hvilket tilbud som er det økonomisk mest fordelaktige, eller utelukkende ut fra hvilket tilbud som har den laveste prisen.

(2) Dersom tildelingen av kontrakten skjer på grunnlag av det økonomisk mest fordelaktige tilbudet, skal det benyttes kriterier som har tilknytning til kontraktsgjenstanden. Dette kan for eksempel være kvalitet, pris, teknisk verdi, estetiske og funksjonsmessige egenskaper, miljøegenskaper, driftsomkostninger, rentabilitet, kundeservice, teknisk bistand og tid for levering eller ferdigstilling. Alle kriterier som vil bli lagt til grunn skal oppgis i kunngjøringen, konkurransegrunnlaget eller i invitasjonen til å inngi tilbud eller forhandle etter § 8-5 (konkurranse utlyst i form av veiledende kunngjøring). Oppdragsgiver skal angi den relative vektningen som gis hvert av kriteriene. Vektningen kan angis innenfor et område med et passende maksimalt utslag.

(3) Der det etter oppdragsgivers mening av påviselige grunner ikke er mulig å foreta en vektning, skal oppdragsgiver i konkurransegrunnlaget angi kriteriene i prioritert rekkefølge med det viktigste først.

§ 11-2 Varer med opprinnelse i tredjestater

- (1) Denne bestemmelsen får anvendelse på tilbud som omfatter varer med opprinnelse i tredjestater, så langt ikke annet følger av internasjonale avtaler som Norge er forpliktet av, jf. § 1-9 (rettighetshavere).
- (2) Ethvert tilbud som gjelder tildeling av en varekontrakt kan avvises dersom andelen av varer med opprinnelse i tredjestater, fastsatt i samsvar med forordning (EØF) nr. 802/68 om en felles definisjon av begrepet varers opprinnelse, overskrider 50 prosent av den samlede verdi av varene som inngår i tilbudet. Programvare som benyttes i utstyr til telekommunikasjonsnett, regnes som varer i denne bestemmelsen.
- (3) Dersom to eller flere tilbud er likeverdige ut fra de oppstilte tildelingskriteriene, skal tilbud som ikke kan avvises i henhold til annet ledd, foretrekkes. Ved anvendelse av denne bestemmelse regnes tilbud som likeverdige med hensyn til pris, dersom prisforskjellen ikke overstiger tre prosent.
- (4) Et tilbud skal likevel ikke foretrekkes i henhold til tredje ledd, dersom det fører til at oppdragsgiver må anskaffe materiell som har andre tekniske egenskaper enn eksisterende materiell, og dette vil være uforenlig med eller medføre tekniske problemer ved drift eller vedlikehold, eller føre til uforholdsmessig store kostnader.
- (5) Ved anvendelse av denne bestemmelsen for å fastsette andelen av varer med opprinnelse i tredjestat som nevnt i annet ledd, skal tredjestater som omfattes av bestemmelsene i denne forskrift, i henhold til en beslutning innenfor rammen av den alminnelige beslutningsprosess fastsatt i EØS-avtalen i samsvar med første ledd, ikke medregnes.
- (6) Denne bestemmelsen kan endres på grunnlag av utviklingen innenfor rammen av den alminnelige beslutningsprosess fastsatt i EØS-avtalen.

§ 11-3 Oppdragsgivers begrunnelsesplikt

- (1) Oppdragsgiver skal snarest mulig gi en kort begrunnelse ved inngåelse av rammeavtale, kontrakt eller adgang til en dynamisk innkjøpsordning. Tilsvarende skal gis dersom det besluttes å ikke inngå rammeavtale, kontrakt eller etablere en dynamisk innkjøpsordning. Begrunnelsen skal gis skriftlig dersom leverandøren ber om dette.
- (2) En leverandør kan kreve at oppdragsgiver snarest mulig, og innen 15 dager, gir en utfyllende begrunnelse for hvorfor:
  - a. en forespørsel om å delta i konkurransen blir avvist,
  - b. et tilbud er avvist, inkludert tilfellene i § 7-8 (krav til ytelsen og bruk av tekniske spesifikasjoner) fjerde og femte ledd, eller
  - c. tilbudet ikke er valgt med angivelse av de relative fordelene ved det valgte tilbudet, inkludert navnet på den valgte tilbyder.
- (3) Dersom utlevering av opplysninger vil:
  - a. hindre rettshåndhevelsen eller på annen måte stride mot offentlige interesser,
  - b. skade bestemte offentlige eller private virksomheters legitime forretningsmessige interesser, eller
  - c. kunne være til skade for lik konkurranse mellom foretak,kan oppdragsgiver beslutte at opplysninger holdes tilbake.

§ 11-4 Karenstid før inngåelse av kontrakt

- (1) Oppdragsgiver skal i rimelig tid før kontrakt eller rammeavtale signeres, gi en skriftlig melding om hvem som skal tildeles kontrakt eller er valgt som leverandør til rammeavtalen. Melding gis samtidig til alle deltakerne og skal inneholde en begrunnelse for valget i samsvar med § 11-3 (oppdragsgivers begrunnelsesplikt) første ledd. Meddelelsen skal også angi en frist for leverandører til å klage over beslutningen.
- (2) Dersom oppdragsgiver finner at beslutningen om å tildele kontrakt ikke er i samsvar med § 11-1 (kriterier for valg av tilbud), kan beslutningen annulleres frem til kontrakt er inngått.

§ 11-5 Elektronisk auksjon

- (1) Dersom kontraktspesifikasjonene kan fastsettes nøyaktig, kan oppdragsgiver ved åpen eller begrenset anbudskonkurranse og konkurranse etter forutgående kunngjøring, beslutte at det forut for tildelingen av en kontrakt skal avholdes en elektronisk auksjon.
- (2) En elektronisk auksjon kan avholdes på samme vilkår ved tildeling av kontrakter innenfor dynamiske innkjøpsordninger i henhold til § 6-2 (dynamiske innkjøpsordninger).
- (3) Den elektroniske auksjonen skal baseres:
  - a. enten utelukkende på pris, dersom kontrakten tildeles til laveste pris, eller
  - b. på priser eller verdien av de elementene i tilbudet som er angitt i konkurransegrunnlaget, dersom kontrakten tildeles til det økonomisk mest fordelaktige tilbudet.

- (4) Oppdragsgiver som beslutter å avholde elektronisk auksjon, skal angi dette i kunngjøringen.
- (5) Konkurranses grunnlaget skal blant annet inneholde følgende opplysninger:
- elementer hvis verdier er gjenstand for elektronisk auksjon, forutsatt at elementene kan kvantifiseres og uttrykkes i tall eller prosentdel,er,
  - eventuelle begrensninger på verdiene som kan fremlegges, slik de fremgår av spesifikasjonene for kontraktens gjenstand,
  - opplysningene som vil bli stilt til rådighet for tilbydere under den elektroniske auksjonen, og eventuelt når de vil bli stilt til rådighet for dem,
  - relevante opplysninger vedrørende den elektroniske auksjonsprosessen,
  - vilkår for leverandørenes budgivning, særlig minste forskjeller som eventuelt kreves mellom budene, og
  - relevante opplysninger om det elektroniske utstyret som brukes, og virkemåte og tekniske spesifikasjoner for tilkoplingen.
- (6) Før oppdragsgiver avholder den elektroniske auksjonen, skal det foretas en første fullstendig vurdering av tilbudene i samsvar med de tildelingskriterier som er fastsatt, og vektingen av dem. Alle leverandører som har levert gyldige tilbud, inviteres samtidig elektronisk til å fremlegge nye priser eller nye verdier. Innbydelsen skal inneholde alle relevante opplysninger for individuell tilkopling til den benyttede elektroniske løsningen, og skal fastsette dato og klokkeslett for når den elektroniske auksjonen begynner. Den elektroniske auksjonen kan gjennomføres i flere påfølgende faser. Den elektroniske auksjonen kan ikke starte før tidligst to virkedager etter datoen da innbydelsene ble sendt ut.
- (7) Dersom kontrakten skal tildeles på grunnlag av det økonomisk mest fordelaktige tilbudet, skal innbydelsen ledsages av resultatet av den fullstendige vurderingen av det aktuelle tilbudet, utført i samsvar med vektingen fastsatt i § 11-1 (kriterier for valg av tilbud) annet ledd. Innbydelsen skal også angi den matematiske formelen som anvendes i den elektroniske auksjonen til å bestemme automatisk rangering på grunnlag av nye priser eller nye verdier som inngis. Denne formelen skal innarbeide vektingen av alle de fastsatte kriteriene for å avgjøre hva som er det økonomisk mest fordelaktige tilbudet, som angitt i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget. Eventuelle utslag i vektingens verdi skal på forhånd reduseres til en nærmere angitt verdi. Dersom alternative tilbud tillates, skal det angis en egen formel for hvert alternative tilbud.
- (8) I hver fase av en elektronisk auksjon skal oppdragsgiver umiddelbart gi alle leverandører tilstrekkelig informasjon til at de til enhver tid kan fastslå sine respektive rangeringer. De kan også gi andre opplysninger vedrørende fremlagte priser eller verdier, forutsatt at dette er angitt i konkurransegrunnlaget. Det kan også når som helst opplyses om antall deltakere i auksjonen. Leverandørenes identitet skal imidlertid under ingen omstendighet røpes under noen fase av en elektronisk auksjon.
- (9) Oppdragsgiver skal lukke en elektronisk auksjon på én eller flere av følgende måter:
- ved den dato og det klokkeslett som er fastsatt på forhånd i innbydelsen til å delta i auksjonen,
  - når de ikke mottar noen nye priser eller verdier som oppfyller kravene til minstedifferanser. I så fall skal oppdragsgiver angi i innbydelsen til å delta i auksjonen den fristen som gis fra mottak av siste innleverte bud til lukking av den elektroniske auksjonen, eller
  - når antallet auksjonsfaser fastsatt i innbydelsen til å delta er gjennomført.
- Dersom oppdragsgiver har besluttet å lukke en elektronisk auksjon i samsvar med bokstav c, eventuelt i kombinasjon med ordningen fastsatt i bokstav b, skal innbydelsen til å delta i auksjonen angi en tidsplan for hver fase i auksjonen.
- (10) Etter lukkingen av den elektroniske auksjonen tildeler oppdragsgiver kontrakten i samsvar med § 11-1 (kriterier for valg av tilbud) på grunnlag av resultatene av den elektroniske auksjonen.
- (11) Oppdragsgiver må ikke endre kontraktens gjenstand som definert i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget.
- (12) Oppdragsgiver må ikke misbruke en elektronisk auksjon eller anvende den på en måte som hindrer, begrenser eller vrir konkurransen.

Kapittel 12 Krav til oppbevaring av dokumenter

§ 12-1 Krav til oppbevaring av opplysninger om kontrakter

- (1) Oppdragsgiver skal oppbevare relevante opplysninger om hver kontrakt, slik at de på et senere tidspunkt er i stand til å begrunne avgjørelser truffet i forbindelse med:
- kvalifikasjonsvurdering og utvelgelse av leverandører og tildeling av kontraktene,

- b. anvendelse av prosedyrer uten utlysning av konkurranse på forhånd i samsvar med § 8-2 (kunngjøring av konkurranse) tredje ledd, og
- c. unnlattelse av å anvende forskriften i henhold til unntakene fastsatt i kapittel 1.
  - (2) Opplysningene skal oppbevares i minst fire år fra den dag kontrakten ble tildelt, slik at oppdragsgiver i denne perioden på anmodning kan gi EFTAs overvåkningsorgan de nødvendige opplysninger.
  - (3) Oppdragsgiver treffer passende tiltak for å dokumentere gjennomføringen av anskaffelser som er skjedd elektronisk.

DEL III ØVRIGE PROSEDYRER

Kapittel 13 Plan- og designkonkurranse

§ 13-1 Plan- og designkonkurranse

(1) Denne paragrafen får anvendelse på plan- og designkonkurranser som definert i § 4-2 (prosedyrer) bokstav f, og som gjelder:

- a. tildeling av kontrakter om offentlig tjenestekjøp der den anslåtte samlede verdi overstiger verdiene for tjenestekontrakter, herunder eventuelle premier eller betaling for deltagelse, som nevnt i § 2-3 (terskelverdier) første ledd, eller
- b. konkurransepremier og utbetalinger til deltakerne utgjør et samlet beløp som overstiger verdien for tjenestekontrakter som nevnt i § 2-3 (terskelverdier) første ledd.

(2) Ved gjennomføring av plan- og designkonkurranser skal oppdragsgiver anvende prosedyrer som er tilpasset bestemmelsene i denne forskriften. Reglene for arrangering av plan- og designkonkurranser skal fastsettes i samsvar med kravene i denne paragrafen og oversendes de som er interessert i å delta i konkurransen.

(3) Plan- og designkonkurransen skal kunngjøres i samsvar med § 8-2 (kunngjøring av konkurranse) og § 8-6 (kunngjøring av konkurranseresultater).

(4) Adgangen til å delta i plan- og designkonkurranse kan ikke begrenses til én EØS-stats territorium eller en del av dette, med den begrunnelse at det i henhold til lovgivningen i den EØS-stat der konkurransen skal arrangeres, kreves at deltakerne skal være enten fysiske eller juridiske personer.

(5) Ved plan- og designkonkurranser med et begrenset antall deltakere skal oppdragsgiver fastlegge klare og ikke-diskriminerende utvelgelseskriterier. Under enhver omstendighet skal antall leverandører som innbys til å delta være stort nok til å sikre reell konkurranse.

(6) Juryen skal utelukkende bestå av fysiske personer som er uavhengige i forhold til konkurransedeltakerne. Dersom det kreves særskilt kompetanse for å delta i plan- og designkonkurransen, skal minst en tredjedel av juryen være i besittelse av samme eller tilsvarende kompetanse.

(7) Juryen skal være uavhengig i sine beslutninger og uttalelser. Grunnlaget for juryens beslutninger og uttalelser skal være planer og design som den anonymt har fått til vurdering, og kun de kriterier som ble oppgitt i kunngjøringen er relevante. Anonymiteten skal bevares inntil juryens uttalelse eller avgjørelse foreligger. Deltakerne kan anmodes om å besvare spørsmål som juryen har nedtegnet i protokollen for å klargjøre enkelte aspekter ved prosjektene. Protokollen skal inneholde en fullstendig oversikt over dialogen mellom juryens medlemmer og deltagerne.

(8) Juryens vurderinger, konklusjoner og anbefalinger, inkludert en rangering av prosjektene, skal nedtegnes i en protokoll som underskrives av juryens medlemmer.

§ 13-2 Regler for kommunikasjon

(1) § 7-1 (regler for kommunikasjon) til § 7-3 (særskilte krav til systemer for elektronisk overføring og mottak av tilbud og forespørsel om å delta i konkurranser) får anvendelse for all kommunikasjon i forbindelse med plan- og designkonkurranser.

(2) Kommunikasjon, samt utveksling og lagring av informasjon, skal skje på en måte som sikrer integriteten og fortroligheten til all informasjon som oversendes av deltakerne i konkurransen, og at juryen bare får kjennskap til innholdet i planer og prosjekter etter utløpet av fristen som er fastsatt for innlevering av disse.

(3) Informasjon vedrørende spesifikasjonene som er nødvendige for elektronisk presentasjon av planer og prosjekter, herunder kryptering, skal være tilgjengelig for berørte parter. For elektronisk mottak av planer og prosjekter gjelder § 7-3 (særskilte krav til systemer for elektronisk overføring og mottak av tilbud og forespørsel om å delta i konkurranser) tilsvarende.

Kapittel 14 Alternativ prosedyre

§ 14-1 Virkeområde for alternativ prosedyre

Oppdragsgiver som nevnt i § 1-2 (hvem som er omfattet av forskriften) første ledd bokstav a og b, som driver virksomhet som har til formål å utnytte et geografisk område til leting etter eller utvinning av olje eller gass etter § 1-3 (aktiviteter som er omfattet av forskriften) bokstav b nr. 1, kan ved inngåelse av kontrakter om varekjøp, tjenestekjøp og ved kontrahering av bygge- og anleggsarbeider, følge reglene i dette kapitlet.

§ 14-2 Generelle prinsipper for inngåelse av kontrakter

- (1) Tildeling av kontrakt om kjøp av varer, tjenester eller bygge- og anleggsarbeider skal skje etter konkurranse basert på ikke-diskriminerende og objektive prosedyrer og kriterier.
- (2) Informasjon som gis til leverandører om planlagte kontrakter, skal gis på grunnlag av ikke-diskriminerende og objektive kriterier.
- (3) Slik informasjon skal avgis samtidig til aktuelle leverandører og skal minimum inneholde følgende opplysninger:
  - a. navn, adresse, telefonnummer og andre relevante telekommunikasjonsadresser til oppdragsgiver eller det organ som kan gi ytterligere informasjon om kontrakten,
  - b. en angivelse av art og omfang av de varer eller tjenester som skal leveres eller de bygge- og anleggsarbeider som skal utføres, og
  - c. en kort beskrivelse av den anskaffelsesprosedyre som vil bli benyttet.

§ 14-3 Oppbevaring og angivelse av opplysninger

- (1) Oppdragsgiver skal oppbevare relevante opplysninger om hver kontrakt slik at det på et senere tidspunkt er mulig å begrunne avgjørelser truffet i forbindelse med tildeling av kontrakter.
- (2) For tildelte kontrakter med en verdi som overstiger 43,5 millioner kroner eks. mva. skal oppdragsgiver innen 48 dager etter dagen for kontraktstildelingen oversende EFTAs overvåkningsorgan følgende opplysninger:
  - a. oppdragsgivers navn og adresse,
  - b. kontraktstype, for eksempel vare, tjeneste eller bygg- og anlegg. Dersom det er inngått en rammeavtale skal dette opplyses,
  - c. tydelig angivelse av arten av produkter, arbeider eller tjenester som tilbys, for eksempel ved henvisning til CPA-nomenklaturet,
  - d. angivelse av hvorvidt anskaffelsen ble kunngjort og i så fall i hvilke aviser eller tidsskrifter. I motsatt fall skal den anskaffelsesprosedyre som ble benyttet angis,
  - e. antall mottatte tilbud,
  - f. dato for tildeling av kontrakten,
  - g. navn og adresse til den leverandør som har fått kontrakten,
  - h. kontraktens verdi,
  - i. forventet varighet av kontrakten,
  - j. angivelse av den andel av kontrakten som er blitt eller kan bli overdratt til underleverandører, dersom denne andelen overstiger 10 prosent,
  - k. opprinnelsesstat til produktet eller tjenesten,
  - l. hovedkriteriene for tildeling som er lagt til grunn ved valg av det økonomisk mest fordelaktige tilbud, og
  - m. hvorvidt kontrakten ble tildelt en leverandør som har fremlagt et tilbud som avviker fra oppdragsgiverens opprinnelige spesifikasjoner.

Ovennevnte opplysninger er ikke beregnet på offentliggjøring.

- (3) For tildelte kontrakter med en verdi som overstiger 3,45 millioner kroner eks. mva., men som ligger under 43,5 millioner kroner eks. mva., skal oppdragsgiver oppbevare opplysninger for hver enkelt kontrakt som nevnt i annet ledd bokstav a til i, i minst fire år fra den dagen da kontrakten ble tildelt. Disse opplysningene skal for hver enkelt kontrakt som er inngått i løpet av et kvartal oversendes til EFTAs overvåkningsorgan enten umiddelbart, på anmodning eller senest 48 dager etter utgangen av hvert kvartal.

DEL IV FRITAK OG IKRAFTSETTING

Kapittel 15 Fritak fra forsyningsforskriften og lov om offentlige anskaffelser

§ 15-1 Fritak fra forsyningsforskriften og lov om offentlige anskaffelser

- (1) Kontrakter som inngås med sikte på å gjøre det mulig å utøve en aktivitet som nevnt i § 1-3 (aktiviteter som er omfattet av forskriften), omfattes ikke av denne forskriften og lov om offentlige anskaffelser, dersom EFTAs overvåkningsorgan har fattet vedtak i henhold til direktiv 2004/17/EF artikkel 30 om at aktiviteten er unntatt.
- (2) Oppdragsgiver kan sende søknad om fritak direkte til EFTAs overvåkningsorgan. Før søknad kan sendes, skal oppdragsgiver innhente en uttalelse fra Konkurransetilsynet. Konkurransetilsynet har 60 virkedager til å avgi en uttalelse. Søknaden skal inneholde de opplysninger som er fastsatt av EFTAs overvåkningsorgan.

Kapittel 16 Ikraftsetting og vernetting

§ 16-1 Tvungent vernetting

Søksmål om overtredelse av denne forskrift reises for Stavanger tingrett når oppdragsgiver driver aktivitet som nevnt i § 1-3 (aktiviteter som er omfattet av forskriften) bokstav b nr. 1.

§ 16-2 Ikraftsetting

Forskriften gjelder fra den tid Fornyings- og administrasjonsdepartementet bestemmer. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 5. desember 2003 nr. 1424 om innkjøpsregler for oppdragsgivere innen vann- og energiforsyning, transport og telekommunikasjon.

Vedlegg 1 Liste over forskjellige former for bygge- og anleggsarbeid

Liste over former for yrkesaktivitet innen bygge- og anleggsarbeid

Bygge- og anleggsarbeid

- (1) Bygge- og anleggsarbeid (uten spesialisering) og rivningsarbeid
  - Generelt bygge- og anleggsarbeid (uten spesialisering)
  - Rivningsarbeid
- (2) Byggearbeid (bolighus og andre bygninger)
  - Generelt byggearbeid
  - Taktekking
  - Bygging av skorsteiner og ovner
  - Isolering mot vann og fuktighet
  - Restaurering og vedlikehold av fasader
  - Oppføring og rivning av bygningsstillaser
  - Annen spesialisert virksomhet forbundet med byggearbeid (herunder tømmerarbeid)
- (3) Anleggsarbeid (bygging av veier, broer, jernbaner osv.)
  - Generelt anleggsarbeid
  - Grunnarbeid
  - Bygging av broer, tunneler og sjakter, grunnboring
  - Vannbygging (elver, kanaler, havner, sluser og demninger)
  - Veibygging (herunder spesialisert bygging av flyplasser og rullebaner)
  - Virksomhet spesialisert på vann (irrigasjon, drenering, vannforsyning, kloakktømming og kloakkrensing osv.)
  - Spesialisert virksomhet på andre områder innen anleggsarbeid
- (4) Installasjonsarbeid
  - Generell installasjon
  - Rørlegging (installasjon av gass- og vannledninger, samt sanitæranlegg)
  - Installasjon av varme- og ventilasjonsanlegg (sentralvarme, klimaanlegg, ventilasjon)
  - Lydisolasjon, varmeisolasjon, isolasjon mot vibrasjoner
  - Installasjon av elektrisitet
  - Installasjon av antenner, lynavledere, telefoner osv.
- (5) Utsmykking og innredning
  - Generell utsmykking og innredning
  - Gipsarbeid, stukkarbeid og gipsing
  - Snekkerarbeid, i første rekke montering eller installasjon på byggeplassen (herunder legging av parkettgulv)
  - Malearbeid, glassarbeid og tapetsering
  - Flislegging og annen kledning av gulv og vegger
  - Annen innredning (installasjon av ovner osv.)

Vedlegg 2 Prioriterte tjenester

Med prioriterte tjenester menes:

Kategori	Beskrivelse av tjenesten	CPC-ref.nr. ¹	CPV-ref-nr
(1)	Vedlikehold og reparasjon	6112, 6122, 633, 886	50100000-6 – 50982000-2 (unt. 50310000-1 – 50324200-4 og 50116510-9, 50190000- 3, 50229000-6, 50243000-0)
(2)	Landtransport, herunder tjenester utført med pansrede kjøretøyer og kurértjenester, unntatt jernbanetransport som hører inn under kategori 18, og posttransport	712 (unntatt 71235), 7512, 87304	60112000-6 – 60129300-1 (unt. 60121000-2 – 60121600-8, 60122200- 1, 60122230-0) og 64120000-3 – 64121200-2
(3)	Luftrtransport av personer og gods, unntatt posttransport	73 (unntatt 7321)	62100000-3 – 62300000-5 (unt. 62121000-6, 62221000- 7)
(4)	Posttransport i luften og på land, unntatt med jernbane som hører inn under kategori 18	71235, 7321	60122200-1, 60122230- 0 62121000-6, 62221000-7
(5)	Teletjenester, unntatt telefontjenester, teleks, radiotelefoni, personsøking og satellittjenester	752	64200000-8, 64228200- 2, 72318000-7 og 72530000-9 – 72532000-3
(6)	Finansielle tjenester	ex 81	66100000-1 – 66430000-3 og 67110000-1 – 67262000-1 (4)
	a) forsikring	812, 814	
	b) bank og investeringstjenester, unntatt kontrakter om finansielle tjenester i forbindelse med emisjon, kjøp, salg og overdragelse av verdipapirer eller andre finansielle instrumenter samt sentralbanktjenester		
(7)	EDB og beslektede tjenester	84	50300000-8 – 50324200-4, 72100000- 6 – 72591000-4 (unt. 72318000-7 og 72530000-9 – 72532000-3)
(8)	Forsknings- og utviklingstjenester som i sin helhet er betalt av oppdragsgiver og som fullt ut tilfaller oppdragsgiver til bruk i hans virksomhet	85	73000000-2 – 73300000-5 (unt. 73200000-4, 73210000- 7, 73220000-0)
(9)	Regnskap, revisjon og bokføring	862	74121000-3 – 74121250-0

¹ Hvis det oppstår forskjellige fortolkninger mellom CPV og CPC, får CPC-nomeklaturen anvendelse.

(10)	Markeds- og opinionsundersøkelser	864	74130000-9 – 74133000-0 og 74423100-1, 74423110-4
(11)	Rådgivning i ledelse og administrasjon, og beslektede tjenester, unntatt voldgifts- og meglings-tjenester	865, 866	73200000-4 – 73220000-0, 74140000-2 – 74150000-5 (unt. 74142200-8) og 74420000-9, 74421000-6, 74423000-0, 74423200-2, 74423210-5, 74871000-5, 93620000-0
(12)	Arkitektvirksomhet, rådgivende ingeniørvirksomhet og integrert ingeniørvirksomhet, byplanlegging og landskapsarkitektur, hermed beslektet teknisk-vitenskaplig rådgivningsvirksomhet, tekniske prøver og analyser	867	74200000-1 – 74276400-8 og 74310000-5 – 74323100-0 og 74874000-6
(13)	Reklametjenester	871	74400000-3 – 74422000-3 (unt. 74420000-9 og 74421000-6)
(14)	Bygningsrengjøring og eiendomsforvaltning	874, 82201 til 82206	70300000-4 – 70340000-6 og 74710000-9 – 74760000-4
(15)	Forlags- og trykkerivirksomhet på honorar- eller kontraktbasis	88442	78000000-7 – 78400000-1
(16)	Kloakk- og avfallstømming, rensing og lignende tjenester	94	90100000-8 – 90320000-6 og 50190000-3, 50229000-6, 50243000-0

Vedlegg 3 Upprioriterte tjenester

Med opprioriterte tjenester menes:

Kategori	Beskrivelse av tjenesten	CPC-ref.nr.	CPV-ref.nr.
(17)	Hotell- og restaurantvirksomhet	64	55000000-0 – 55524000-9 og 93400000-2 – 93411000-2
(18)	Jernbanetransport	711	60111000-9 og 60121000-2 – 60121600-8
(19)	Transport på vannvei	72	61000000-5 – 61530000-9 og 63370000-3 – 63372000-7
(20)	Støtte- og hjelpetjenester i forbindelse med transport	74	62400000-6, 62440000-8, 62441000-5, 62450000-1, 63000000-9, 63600000-5 (undt. 63370000-3, 63371000-0, 63372000-7) og 74322000-2, 93610000-7
(21)	Juridiske tjenester	861	74110000-3 – 74114000-1
(22)	Utvelgelse og rekruttering av personell	872	74500000-4 – 74540000-6 (undt. 74511000-4) og 95000000-2 – 95140000-5
(23)	Etterforsknings- og sikkerhetstjenester, unntatt tjenester utført med pansrede kjøretøyer	873 (unntatt 87304)	74600000-5 – 74620000-1
(24)	Undervisning og yrkesutdanning	92	80100000-5 – 80430000-7
(25)	Helse- og sosialtjenester	93	74511000-4 og 85000000-9 – 85323000-9 (undt. 85321000-5 og 85322000-2)
(26)	Fritids-, kultur- og sportstjenester	96	74875000-3 – 74875200-5 og 92000000-1 – 92622000-7 (undt. 92230000-2)
(27)	Andre tjenester		